

Møte tirsdag den 17. juni 2008 kl. 10

President: Berit Brørby

Dagsorden (nr. 39):

1. Innstilling fra næringskomiteen om lov om endringer i sjøloven, skipssikkerhetsloven, NIS-loven og fritids- og småbåtloven (Innst. O. nr. 77 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 56 (2007-2008))
2. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven (utvidelse av sykmeldingsretten for kiropraktorer og manuellterapeuter mv.) (Innst. O. nr. 74 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 63 (2007-2008) pkt. 1, 3, 4 og 5)
3. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven og representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson og Carl I. Hagen om lov om endringer i lov 28. februar 1971 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) (Innst. O. nr. 76 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 64 (2007-2008) og Dokument nr. 8:126 (2007-2008))
4. Innstilling fra finanskomiteen om lov om individuell pensjonsordning (Innst. O. nr. 71 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 50 (2007-2008))
5. Innstilling fra finanskomiteen om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga mv. (Innst. O. nr. 70 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 59 (2007-2008))
6. Innstilling fra utenrikskomiteen om lov om endring i lov 27. februar 1930 nr. 3 om Bouvet-øya, Peter I's øy og Dronning Maud land m.m. (Innst. O. nr. 75 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 62 (2007-2008))
7. Referat

Presidenten: Representanten Borghild *Tenden*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Statsråd Dag Terje Andersen overbrakte 3 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Sak nr. 1 [10:01:48]

Innstilling fra næringskomiteen om lov om endringer i sjøloven, skipssikkerhetsloven, NIS-loven og fritids- og småbåtloven (Innst. O. nr. 77 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 56 (2007-2008))

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [10:02:20]: I denne saken foreslår Regjeringen presisering av § 26 b. Man ønsker å få en nærmere presisering av hjemmelen i forhold til å kunne innføre båtførerbevis og båtførerregister. Fremskrittspartiet mener at denne saken er rimelig tynt utredet hvis man ønsker å få Stortingets tilslutning til å innføre båtførerbevis og båtførerregister. Fremskrittsparti-

et ønsker derfor at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med en sak om dette som er mye mer grundig utredet, hvor det er gjennomført en høring om disse spørsmålene, og hvor komiteen også kan ha en forsvarlig behandling i forhold til om dette er noe som er et ønske der ute. Derfor vil Fremskrittspartiet stemme imot komiteens forslag til § 26 b.

Torbjørn Hansen (H) [10:03:41]: Høyre har ingen egne merknader eller forslag i denne proposisjonen, så jeg tar egentlig ordet kun for å kommentere det som går på båtførerbevis.

Fremskrittspartiet har i innstillingen en merknad om at forslaget ikke gir Stortinget godt nok grunnlag for å innføre en ordning med krav om båtførerbevis og båtførerregister. Det er jeg for så vidt enig i. Men saken er at denne proposisjonen var tilpasset en hjemmel som eksisterer i dagens lovverk. Stortinget tar i denne saken ikke stilling til om man skal innføre krav til båtførerbevis eller ikke.

Høyre stemte imot et forslag fra Arbeiderpartiet i forrige periode om innføring av obligatorisk båtførerbevis, fordi vi stilte oss tvilende til om en innføring av et slikt opplegg ville være et egnet virkemiddel for å hindre en utvikling i antall ulykker til sjøs. Dagens regjering har så nedsatt en arbeidsgruppe for å se nærmere på utviklingen i antall ulykker med fritidsbåter. Jeg deler for så vidt Regjeringens oppfatning av at vi har en utfordring med stadig flere fritidsbåter med stadig større motorer, samtidig som kvalifikasjonene til dem som kjører disse båtene, åpenbart ikke har hengt med i denne utviklingen.

Høyre er også bekymret over utviklingen i antall ulykker til sjøs. Det bør være trygt å ferdes i våre nære farvann. Høyre vil derfor ta stilling til spørsmålet om eventuelle nye krav til båtførere når Regjeringen eventuelt har konkludert med hensyn til hvordan den vil følge opp arbeidsgruppens innstilling.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet i sak nr. 1. (Votering, se side 709)

Sak nr. 2 [10:05:15]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven (utvidelse av sykmeldingsretten for kiropraktorer og manuellterapeuter mv.) (Innst. O. nr. 74 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 63 (2007-2008) pkt. 1, 3, 4 og 5)

Karin Andersen (SV) [10:05:40] (komiteens leder og ordfører for saken): Det er en enstemmig komite som legger fram innstillingen. Det er bare grunn til å gjøre oppmerksom på at stortingsbehandlingen av Ot.prp. nr. 63 for 2007-2008 er delt mellom arbeids- og sosialkomiteen og helse- og omsorgskomiteen, at det er helse- og omsorgskomiteen som skal behandle punktet om utvidet sykmeldingsrett for kiropraktorer og manuellterapeuter, og at det vil bli behandlet til høsten.

De to forslagene som komiteen innstiller enstemmig på, er å endre folketrygdloven, slik at det gis hjemmel til å yte rehabiliteringspenger til personer som blir syke etter endt attføring, og at det gis hjemmel til å tilstå rehabiliteringspenger til personer som mottar stønad til livsopphold etter å ha avsluttet en lang dagpengeperiode under sykdom.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet i sak nr. 2. (Votering, se side 710)

Sak nr. 3 [10:06:55]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven og representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson og Carl I. Hagen om lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) (Innst. O. nr. 76 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 64 (2007-2008) og Dokument nr. 8:126 (2007-2008))

Robert Eriksson (FrP) [10:07:25] (ordfører for Ot.prp. nr. 64): Alle partier, med unntak av Fremskrittspartiet, står bak komiteens innstilling. De endringene som her er framlagt, kommer som en følge av trygdeoppgjøret og de forslag som er fremmet i trygdeoppgjøret.

Jeg vil bare få lov til å ta opp det forslaget som Fremskrittspartiet fremmer i denne saken.

Presidenten: Representanten Robert Eriksson har tatt opp det forslaget han viste til.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [10:08:15]: Regjeringen foreslår å legge inn 180 mill. kr i 2008 til å øke tilleggspensjonen til unge uføre, fra 3,3 til 3,5 pensjonspoeng. Selv om de organisasjonene som Regjeringen forhandlet med, opprinnelig krevde en økning som var to og en halv gang sterkere enn dette – opp til 4 pensjonspoeng – virker de likevel godt fornøyd med resultatet. Så rundhåndet som Regjeringen har opptrådt i lønnsoppgjørene i år, og da særlig i tilknytning til AFP, ville det vært veldig overraskende om ikke Regjeringen hadde hatt noen friske penger å legge inn også i dette oppgjøret.

Når tall som Regjeringen selv har lagt fram i revidert nasjonalbudsjett, viser at summen av økte strukturelle skatteinntekter og anslagsendringer på utbytte og de regelstyrte endringene i folketrygden har gitt Regjeringen over 10 milliarder kr i friske – nye – penger i 2008-budsjettet, er vel heller ikke 180 ekstra millioner kr den helt store utfordringen å dekke inn.

For øvrig har Kristelig Folkeparti og de andre opposisjonspartiene støttet forslaget om å sette av ekstra penger i budsjettet til effekten av lønnsoppgjørene, inklusiv trygdeoppgjøret. Enten Kristelig Folkeparti er i regjeringssposisjon eller i opposisjon har vi som prinsipp at vi støtter bevilgninger og lovforslag som følger av oppgjør der staten og motpartene har for-

handlet seg fram til enighet. Det gjør vi også i denne saken.

Som Regjeringen har gjort rede for i proposisjonen, ligger det en regning her knyttet til at de ytelsene som er knyttet opp mot grunnbeløpet, må kompenseres for at ikke grunnbeløpet i seg selv blir kompensert for etterslepet i forhold til lønnsutviklingen i samfunnet for øvrig. Regjeringen har varslet at dette i stor utstrekning vil bli brukt til å øke minstesatsene i ytelsene. Det er en profil som det ikke er vanskelig å være enig i.

Samtidig vil jeg minne regjeringspartiene på at de i inneværende år har vært ansvarlige for, etter min mening, en veldig uheldig innstramming i regelverket for attføringspenger. De funksjonshemmedes organisasjoner reagerte entydig negativt da retten til attføringspenger etter endt attføring ble kuttet fra seks til tre måneder i inneværende års budsjett. Slik sett har de personene som de funksjonshemmedes organisasjoner representerer, vært delvis med på å betale den økte bevilgningen som Regjeringen legger opp til nå. Når vi først er inne på temaet attføringsytelser: Kanskje det hadde vært en idé å reversere dette tiltaket?

Som sagt: Kristelig Folkeparti støtter resultatet av trygdedrøftelsene hva angår tillegget for unge uføre, og vil stemme for forslaget som Regjeringen har lagt fram.

Karin Andersen (SV) [10:11:22] (komiteens leder): Vi hadde ment å ta debatten om trygdeoppgjøret i sin helhet under saken som skal gå i Stortinget, men når representanten Woie Duesund likevel velger å starte en debatt, er det behov for å svare på et par ting.

Det ene er at dette er et løft som har skjedd nå under denne Regjeringen. Disse ytelsene har stått stille i veldig mange år, også under den regjeringen der Kristelig Folkeparti har vært deltaker. Så dette er første gangen det skjer noe på svært mange år.

Det andre er at jeg gang etter gang hører at denne regjeringen har fått så veldig mye mer i skatteinntekter å bruke. Da håper jeg at representanter for de partier som har sittet i regjering i mange år, er klar over at når man skal sette opp et budsjett, kan man ikke ta med alle de inntektene som kommer inn. For hva ville da skje et år der skatteinntektene gikk ned? Ville Kristelig Folkeparti gå løs på de sosiale velferdsordningene og ødelegge dem fordi skatteinntektene gikk ned?

Når man setter opp et budsjett, er systemet slik at man ikke tar disse inntektene med i budsjettet, og når det er gode tider, bruker vi fryktelig mye penger, og når det er dårlige tider, går vi løs på velferdsordningene og tiltakene i arbeidsmarkedsetaten. Det er systemer i statens måte å sette opp statsbudsjettet på som utjevner dette, som gjør at vi ikke i dårlige tider gjør det enda verre for folk som har det vanskelig. Dette systemet har Kristelig Folkeparti brukt når de har lagt fram sine budsjetter. Jeg håpte at alle stortingsrepresentantene faktisk var klar over at systemet har denne typen sikkerhetsventiler i seg som gjør at vi ikke får stygge utslag, særlig ikke i dårlige tider.

Det kunne vært fristende å bruke flere penger nå når vi har mye penger. Det kan være vanskelig å forstå sånn rent logisk at vi ikke kan gjøre det, men jeg forventer fak-

tisk at partier som har sittet i regjering i mange år, enten er enig i det systemet som sikrer velferdstjenestene i dårlige tider, eller at de foreslår et nytt system – at de ikke later som om de kan bruke pengene når som helst og på hvilken som helst måte, uten at det vil skade oss og dem som har det vanskeligst, spesielt i dårlige tider.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3. (Votering, se side 710)

Sak nr. 4 [10:13:56]

Innstilling fra finanskomiteen om lov om individuell pensjonsordning (Innst. O. nr. 71 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 50 (2007-2008))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 65 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 20 minutter, Fremskrittspartiet 15 minutter, Høyre 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 5 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter, Senterpartiet 5 minutter og Venstre 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg av hovedtalerne fra hver partigruppe og inntil fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på takerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Alf E. Jakobsen (A) [10:15:25] (ordfører for saken): Vi behandler i dag innstilling fra finanskomiteen om lov om skattefaviserte pensjonsavtaler. I proposisjonen foreslås det at alle personer over 18 år skal kunne få fradrag i skattepliktig inntekt for innbetaling på inntil 15 000 kr pr. år til individuell pensjonsavtale på gitte vilkår. Forslaget følger opp Stortingets vedtak av 23. april 2007 og er en del av pensjonsforliket. Jeg viser også til at departementets forslag er utarbeidet på bakgrunn av Banklovkomisjonens utredning om individuell pensjonsordning.

Denne saken har, som nevnt, sin forankring i pensjonsavtalen av 21. mars 2007 mellom alle partier på Stortinget unntatt Fremskrittspartiet. Her forplikter regjeringspartiene seg til å innføre en ny ordning med skattestimulert individuell pensjonssparing med årlige sparebeløp på inntil kr 15 000 kr. Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre forbeholdt seg bl.a. retten til å stå fritt til å foreslå et høyere sparebeløp enn 15 000 kr. Jeg viser for øvrig til Innst. S. nr. 168 for 2006-2007 fra arbeids- og sosialkomiteen om opptjening og uttak av alderspensjon i folketrygden, og merknadene fra flertallet i den forbindelse. Så langt forhistorien.

Finanskomiteens flertall, bestående av regjeringspartiene, slutter seg fullt ut til lovforslaget i proposisjonen. Et mindretall, bestående av alle opposisjonspartiene, har

fremmet enkelte endringsforslag. Dette gjelder i hovedsak spørsmålet om en høyere beløpsgrense, ved at den settes til 40 000 kr. Det samme mindretallet foreslår at en kunde skal ha adgang til å oppnevne en begunstiget som tildeles pensjonsmidlene ved kundens død, og at pensjonskapitalen skal gå til dødsboet dersom det ikke oppnevnes noen begunstiget. Videre foreslår dette mindretallet at Stortinget skal utrede et forslag som vil bidra til symmetri mellom inntektsfradrag og beskatning av utbetaling fra individuell pensjonsordning. I tillegg mener Fremskrittspartiet at fradragsbeløpet ideelt sett bør følge lønns- og prisutviklingen og angis som en andel av G. Det fremmes imidlertid ikke noe endringsforslag om dette.

Jeg skal i det følgende gi noen kommentarer til de enkelte merknader og endringsforslag som jeg har redegjort for ovenfor. Først spørsmålet om skattemessige forhold og beløpsgrense mv.: 15 000 kr i årlig pensjonssparing vil for de fleste utgjøre et betydelig supplement til tjenestepensjonen fra arbeidsgiver. En person med en årsinntekt på 350 000 kroner med en tjenestepensjonsordning i henhold til minstekravene i obligatorisk tjenestepensjon – den såkalte OTP-ordningen – vil for eksempel ha krav på et årlig innskudd fra arbeidsgiver på i overkant av 5 500 kr.

Skattefavisering er en fordel som etter min mening bør gjelde fullt ut for flest mulig, og ikke bare for personer med høy formue eller høy inntekt. Ved å sette rammen for inntektsfradrag til et beløp på 15 000 kr, som er et beløp som en stor andel av befolkningen vil ha anledning til å sette av til årlig pensjonssparing, gir man flest mulig anledning til å utnytte skattefordelene ved en slik ordning fullt ut. Skattefaviseringen av IPA, som gav et inntektsfradrag på 40 000 kroner, ble først og fremst benyttet av personer med høy inntekt eller formue og medførte etter vår mening fordelingsmessige skjevheter.

Jeg har også lyst til å peke på at avviklingen av skattestimuleringen av IPA og livrenter må ses i sammenheng med innføringen av obligatorisk tjenestepensjon, og ikke minst at selvstendig næringsdrivende og frilansere er gitt adgang til å opprette pensjonsordning etter bestemmelsene i innskuddspensjonsloven. Både økonomisk teori og tidligere erfaringer kan tilsi at skattestimulering av bestemte spareprodukter bare påvirker sammensetningen av sparingen og ikke samlet sparing. Dette blir også i stor grad bekreftet av empiriske arbeider på feltet. En grunn er bl.a. at slike ordninger særlig benyttes av personer med relativt høy inntekt og formue, som jeg har nevnt tidligere. Som virkemiddel for å få økt pensjonssparing er derfor slike ordninger lite effektive sett i forhold til innføring av obligatorisk tjenestepensjon, hvor også fordelingseffektene er langt bedre enn for individuelle pensjonsordninger.

Så over til symmetri mellom inntektsfradrag og beskatning: Mindretallet foreslår at Stortinget treffer vedtak om at Regjeringen skal utrede et forslag som vil bidra til symmetri mellom inntektsfradrag og beskatning av utbetaling for individuell pensjonsordning. Dette er trolig et uttrykk for et ønske om at fradraget for innbetalinger skal gis i personinntekt, dvs. bruttoskattegrunnlag, og ikke bare i alminnelig inntekt.

Ved skattereforen av 1992 ble det innført to grunn-

lag for beregning av skatt på inntekt: alminnelig inntekt og personinntekt. Denne sontringen mellom inntektsgrunnlagene er et grunnleggende trekk ved reformen, og er senere videreført. Personinntekten er et bruttoskattegrunnlag som det ikke gis inntektsfradrag i. Av hensyn til sammenhengen i skattesystemet, bør det derfor ikke gis fradrag for innbetaling til den nye individuelle pensjonsordningen i personinntekten. Et slikt inntektsfradrag ville under enhver omstendighet kunne medføre redusert pensjonsgivende inntekt og dermed også lavere pensjon fra folketrygden.

Symmetri ved beskatningen av den nye individuelle pensjonsordningen må eventuelt gjennomføres ved å skattlegge utbetaling fra pensjonsordningen som alminnelig inntekt. Dette vil imidlertid innebære ulik skattemessig behandling av denne typen pensjonsordning i forhold til andre individuelle og kollektive pensjonsordninger, og dermed reises det mange rettslige og ikke minst praktiske spørsmål.

Så noen ord om mindretallets forslag når det gjelder begunstigede:

Mindretallet foreslår at en kunde skal ha adgang til å oppnevne en begunstiget som tildeles pensjonsmidlene ved kundens død, og at pensjonskapitalen skal gå til dødsboet dersom det ikke oppnevnes en begunstiget. Komitéen foreslår også en adgang til å oppnevne begunstiget etter individuell pensjonsordning som kobles til en kollektiv tjenstepensjonsordning.

Etter lovforslaget skal pensjonskapitalen fordeles på samme måte som det system som er valgt i innskuddspensjonsloven for fordeling av pensjonskapital ved medlemmets død. Dette innebærer at pensjonskapitalen skal dekke pensjon til barn som ble forsørget av kunden og til ektefelle, og at eventuelle overskytende midler fordeles etter arvelovens system. For pensjonsforsikringsavtaler er det derimot såkalt dødelighetsarv.

Banklovkommissjonen var delt i spørsmålet om det skulle være adgang til å oppnevne begunstiget til en individuell pensjonsavtale. Departementet har fulgt flertallet i Banklovkommissjonen.

En del høringsinstanser, bl.a. Forbrukerombudet, har pekt på at arvelovens pliktregler ikke alltid gir en fordeling av pensjonskapitalen som er i samsvar med arvelaters ønske. Det samme gjelder ekteskapslovens regler som gir fraskilt ektefelle rett til pensjon. Dersom forslaget om å kunne oppnevne begunstiget er motivert i et ønske om å fordele pensjonsmidlene på en annen måte enn det som følger av arveloven og ekteskapsloven, bør dette eventuelt skje ved endring av de lovene som regulerer dette. Det ville være uheldig om lov om skattefavisert individuell pensjonsordning åpnet for en omgåelse av arvelovens og ekteskapslovens regler.

Det ville videre være uheldig å fravike det systemet som er innarbeidet for kollektive pensjonsordninger, om en fordeling av pensjonskapitalen ved medlemmets død som prioriterer barn og ektefelle, og som for øvrig ivaretar hensynene i arveloven og ekteskapsloven.

Så over til merknadene fra Fremskrittspartiet, som mener at fradragsbeløpet ideelt bør følge lønns- og prisut-

viklingen og f.eks. angis som en andel av G. G-reguleringen av grense for inntektsfradrag og årlig innbetaling ble vurdert i forbindelse med et tilsvarende forslag da dette var ute på høring. Dette vil forhindre at kroneverdien av det som innbetales, svekkes. Det ser jeg. Det er imidlertid ikke åpenbart at en G-regulering av disse grensene ville være til fordel for kunden.

Årlige premier til pensjonsforsikringsavtaler og tilknyttede risikoavtaler, dvs. uførepensjon, innskudds- eller premiefritak, etterlatteytelser samt barnpensjon, ville bli mer kompliserte å beregne og dermed mindre forutsigbare for kunden og ville trolig også vanskeliggjøre institusjonenes beregning av kostnader. En G-regulering av disse beløpsgrensene ville videre føre til at betalingsplanen for pensjonsspareavtaler mister sin praktiske betydning.

Avslutningsvis: Det er kommet nyttige henvendelser og innspill fra Verdipapirfondenes forening om tolking og praksis når det gjelder enkelte paragrafer. Det gjelder bl.a. ulike ledd i § 1-3 og § 2-1. Her føler jeg at det nå er omforent forståelse i de forhold som Verdipapirfondforeningen har tatt opp, og det som departementet mener er en praktikabel løsning. Det er ikke kommet noe endringsforslag med hensyn til det, og jeg forstår også at Verdipapirfondforeningen er fornøyd med den tolkingen.

Med dette vil jeg anbefale komiteens innstilling.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Svein Flåtten (H) [10:27:49]: I en god og grundig gjennomgang var saksordfører en del innom det at grensen på 15 000 kr er tilstrekkelig for folk flest. Det står også i merknadene.

Hvorfor mener saksordfører dette? Vi vet jo at da grensen var på 40 000 kr, var det faktisk over halvparten av dem som benyttet seg av denne, som tjente under 400 000 kr, slik at det er ikke særlig belegg for å si at dette bare gjelder dem med høy inntekt og eventuelt høy formue.

Alf E. Jakobsen (A) [10:28:31]: Begrunnelsen for utviklingen av skattefaviseringen var bl.a. innføring av obligatorisk tjenstepensjon, som sikret de aller fleste en mulighet for supplerende oppsparing til pensjonsavtaler som er skattebegunstiget. I tillegg er det, som jeg nevnte i innledningen, også slik at vi har innført et tillegg for selvstendig næringsdrivende, som gis adgang til å etablere tjenstepensjonsordning i samsvar med minstekravene når det gjelder obligatorisk tjenstepensjon.

Det er jo ikke slik at bestemte spareprodukter påvirker sammensetningen av sparingen, og heller ikke samlet sparing. Jeg mener at 15 000 kr er tilstrekkelig for at man skal treffe folk flest. Der er Arbeiderpartiet og Høyre uenige. Jeg mener at vi skal ha ordninger som gjør at folk flest kan komme inn under en slik ordning.

Ulf Leirstein (FrP) [10:29:47]: Jeg vil først takke saksordføreren for en grundig gjennomgang av saken. Saksordføreren har gjort en meget god jobb med saken, selv om vi har områder hvor vi er uenige. Det er jo en politisk uenighet, og det er greit.

Jeg registrerte at saksordføreren kom inn på Fremskrittspartiets merknad om at vi mener at skattefradragsbeløpet ideelt sett burde følge lønns- og prisutviklingen. Jeg registrerte at saksordføreren så noen problemer med det og ikke automatisk syntes at det var en god idé. Men når Arbeiderpartiet, saksordføreren parti, nå mener at 15 000 kr er en grei grense, er ikke 15 000 kr i dag det samme som 15 000 kr om ti år. Ser man ikke at det er en fordel faktisk at man lager en type system, slik at disse beløpene, f.eks. innenfor dette området, på en eller annen måte automatisk vil følge lønns- og prisutviklingen, slik at en del av disse beløpene som er fornuftige på ett eller annet tidspunkt, ikke sakker akterut og ordningen ergo dermed blir svekket i årene framover ved at beløpet i realiteten er mindre verdt?

Alf E. Jakobsen (A) [10:30:49]: Som jeg sa i min innledning, ser jeg begrunnelsen til Fremskrittspartiet for å komme med dette forslaget, og at dette over tid kan svekkes. Men det er en del andre forhold som gjør en slik ordning mindre forutsigbar for kunden, ikke minst med hensyn til det å holde oversikt over hvordan ordningen er, og hva det egentlig er man skal betale inn. I forhold til en betalingsplan har vi i alle fall ikke behov for det. Jeg ser det som representanten nevner, men som sagt kan det også være andre måter å øke grensen på.

Så er det slik at vi har et ønske fra flertallet om å ha denne beløpsgrensen lavest mulig. Der har vi en reell uenighet om hva som treffer best. Er det de som har høyest formue og høyest inntekt, som skal inn i dette, eller treffer vi bedre med å ha et beløp som etter vår mening gjør at folk flest kan gå inn i det?

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:32:15]: La meg aller først takke saksordføreren for en fin gjennomgang av saken.

Fremskrittspartiet mener det er positivt at folk flest i størst mulig grad blir satt i stand til å ivareta sine egne behov. Loven vi i dag debatterer, er en slik lov.

I forrige uke uttalte statsråden fra denne talerstolen at behovet for privat sparing er mindre i Norge enn i andre land, dette fordi i Norge foregår sparingen på offentlige hender. Denne analysen bygger på et premiss som Fremskrittspartiet ikke deler. Statsråden har selvfølgelig helt rett i at staten opparbeider en stadig større formue, men Fremskrittspartiet deler ikke den tro på at en slik formue kan erstatte de positive elementene privat sparing bygger på.

I høringen om kredittmeldingen uttalte sentralbanksjefen at det i Norge, i motsetning til mange andre land, ikke finnes hva han kalte «angstsparing». Dette kan man velge å se fra to sider. Det er positivt at nordmenn flest har tiltro til at det offentlige vil kunne ivareta grunnleggende velferd. Men som også sentralbanksjefen var innom, har offentlig sparing en tendens til å skape urealistiske forventninger i befolkningen. Ingen offentlig sparing kan erstatte den trygghet og selvstendighet som skapes ved privat sparing.

Valgfrihet knyttet til egen velferd er et bærende element i Fremskrittspartiets politikk, og incentiver knyttet til privat sparing er derfor positivt. I så måte er dagens forslag til lov om individuell pensjonssparing et lite skritt i riktig retning for å gi folk flest tilbake myndigheten over sine egne økonomiske disponeringer.

Dagens pensjonssystem har to pilarer. Dette gjelder ordninger knyttet opp mot folketrygden og pensjoner knyttet opp mot den enkeltes arbeidsforhold. Dagens lovforslag er ment å utgjøre den tredje pilaren i pensjonssystemet. I et slikt perspektiv er det trist at Regjeringen velger å legge seg på et årlig sparebeløp som for de fleste vil bety relativt lite ved oppnådd pensjonsalder. Hele opposisjonen står derfor samlet om et alternativt lovforslag, om endringer i lovforslaget fremmet av Regjeringen som vil gi hver enkelt arbeidstager mulighet til årlig å spare inntil 40 000 kr med skattefradrag.

Videre ønsker Fremskrittspartiet at dette beløpet årlig automatisk justeres i henhold til lønnsveksten, og at beløpet eventuelt knyttes opp mot grunnbeløpet i folketrygden.

Statsråd Halvorsen har ved flere anledninger uttalt at det er korrekt å skattlegge mennesker ut fra prinsippet om at de faktisk har penger, dette til tross for at pengene kan ha vært skattlagt flere ganger tidligere. Dette mener Fremskrittspartiet er et overgrep mot eiendomsretten og bidrar til å svekke folks tillit til skattesystemet. I så måte er ikke Fremskrittspartiet overrasket over at Regjeringen fortsetter sin dobbeltbeskatning gjennom dette lovforslaget.

I likhet med de øvrige opposisjonspartiene er Fremskrittspartiet skeptisk til asymmetrien som beskatningen av ordningen i lovforslaget legger opp til, dette fordi trygdeavgift og eventuell toppskatt må betales to ganger. En person vil måtte svare trygdeavgift og toppskatt på den inntekten som skytes inn i pensjonsordningen, og betale ny trygdeavgift samt risikere å måtte betale ny toppskatt det året pengene tas ut.

Jeg tar med dette opp forslagene som er fremmet av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Presidenten: Representanten Christian Tybring-Gjedde har tatt opp de forslag han refererte til.

(Representanten Christian Tybring-Gjedde er på vei ned fra talerstolen.)

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Representanten Christian Tybring-Gjedde bes om å komme tilbake til talerstolen.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:35:53]: Jeg var på vei hjem.

Alf E. Jakobsen (A) [10:36:02]: Jeg beklager at jeg var så sein til å be om replikk at representanten Tybring-Gjedde var på vei hjem.

Jeg vil komme inn på det som Fremskrittspartiet tar opp, og som også representanten Ulf Leirstein var inne på i replikkordskiftet, om at skattefradragsbeløpet burde følge lønns- og prisutviklingen, og at det knyttes til grunnbelø-

pet i folketrygden. Som sagt skjønner jeg at det kan være noen grunner for å gjøre det.

Men så er mitt spørsmål: Ser ikke Fremskrittspartiet at det kan være grunner som taler mot også, og at det ikke er åpenbart at dette er en fordel for kunden? Jeg tenker spesielt på at dette vil bli et komplisert opplegg å beregne, og ikke minst vil det skape lite forutsigbarhet for kunden. Vil det ikke også vanskeliggjøre beregninger av kostnader og betalingsplan for en slik pensjonsavtale? Den vil etter min mening også miste sin praktiske betydning.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:36:59]: For Fremskrittspartiet er det viktigst å sikre pensjonistene det best mulige grunnlaget og den best mulige pensjonen. Hvis det er slik at systemet står i veien for utbetalingene, må man gjøre noe med systemet. Hvis det er slik at man må fremme et nytt lovforslag for Stortinget hver gang man ønsker en endring av dette beløpet, mener vi det er uklokt. Vi mener at pensjonistene og de som sparer på denne måten, må ha en sikkerhet i innbetalingen og den utbetalingen de får på andre siden. Hvorvidt dette skaper problemer og administrative vanskeligheter, som representanten Jakobsen er inne på, må man se på, istedenfor å la de som velger å spare, lide på grunn av systemets ordninger. Systemet må da endres, systemet er galt. Systemet må gjøres enklere, slik at pensjonistene og de som sparer, får mer utbetalt i den andre enden.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Svein Flåtten (H) [10:37:48]: Saksordføreren har på en forbilledlig måte gått igjennom både smått og stort når det gjelder denne saken. Jeg vil knytte noen kommentarer til det vi er uenige om.

Det vi er uenige om, er først og fremst at sparingen har fått trangere vilkår i landet under denne regjeringen. Vi har en negativ sparing i husholdningene, mens den offentlige sparingen i øyeblikket er meget stor og har resultert i at Norge har en mye høyere offentlig finansformue enn de fleste andre europeiske land. Det skaper en ubalanse mellom offentlig og privat sektor og betyr at de fleste av oss overlater mye til staten når det gjelder å sikre valgfrihet og ekstra trygghet i alderdommen. Det er et klart politisk mål for Høyre å motivere flere til å spare, og vi synes i hvert fall det er vanskelig å finne argumenter for at dette ikke er positivt for den enkelte, for familiene og også for samfunnet.

Sparing er en langsiktig disposisjon for enkeltmennesket som inngår i langsiktige forpliktelser, og med det følger ansvar. Derfor er det viktig at staten sikrer forutsigbarhet i betingelsene. I den saken vi debatterer i dag, er det nettopp det omvendte som er forhistorien. Staten har opptrådt som private sparerers relativt utforutsigbare avtalepartner.

For to år siden, da den rød-grønne regjeringen varslet avvikling av all skattestimulert pensjonssparing, individuelle og kollektive livrentesparinger, og senere gjennomførte dette i budsjettbehandlingen samme høst, vakte dette meget sterke reaksjoner hos sparerne. De opplevde dette som et klart avtalebrudd fra statens side, og det reiste seg

usedvanlig mange protester mot dette inngrepet. Det fantes faktisk så mange som 800 000 individuelle IPA- og livrenteavtaler, og i 2005 ble det innbetalt nesten 8 milliarder kr til slike ordninger. Dette var heller ikke ordninger for de såkalt rike. Det er vel dokumentert, som jeg også tok opp i min replikk for et øyeblikk siden, at over halvparten av dem som benyttet seg av disse ordningene, tjente under 400 000 kr. Private pensjonsordninger ble altså benyttet av mennesker med helt gjennomsnittlige lønnsforhold.

Det var i tillegg spesielt av Regjeringen å kutte ut disse ordningene på toppen av en høykonjunktur hvor det private forbruket var meget høyt. Forslagene avstedkom imidlertid en slik proteststorm både politisk og fra folk flest at det lå i kortene at det ville bli gjeninnført en ordning. Hvis ikke dette hadde blitt gjort, kunne betydelige beløp blitt frigjort og bidratt til å øke presset i økonomien og presset mot renten ytterligere. Regjeringen måtte etter hvert akseptere en gjeninnføring av skattestimulert pensjonssparing – og det er bra – riktignok med altfor beskjedne beløp. Men det viktige er at ordningen er på plass og kan danne et godt utgangspunkt for utvidelser i beløpsgrensene på et senere tidspunkt.

Da er det interessant å merke seg at det er en samlet opposisjon som står bak forslaget om å øke beløpsgrensen i dag. Det var en samlet opposisjon som stod samlet om dette også ved budsjettbehandlingen i fjor høst, om et årlig sparebeløp på 40 000 kr, og likedan om at man ville ha utredet en symmetrisk beskatning for fradragene på innskuddene i forhold til skattleggingen av utbetalingen av pensjonene. Det er godt for sparingen at opposisjonen er samlet.

I det nye lovforslaget er også sparerne fratatt den valgfrihet som ligger i, innenfor visse rammer, å velge hvem som ved dødsfall skal ha pensjonskapitalen i skattefavorede ordninger. Det er en valgfrihet og en disposisjonsrett som er viktig for enkeltmenneskene. Høyre mener man bør beholde en slik valgfrihet og har foreslått en endring i loven på dette området. Vi er der støttet av et relativt stort mindretall i Banklovkommissjonen, som er av samme oppfatning, og det har vært støttet av en lang rekke høringsinstanser, faktisk med Forbrukerombudet i spissen, slik også saksordføreren gjorde rede for.

Våre forslag er allerede tatt opp av andre. I den utstrekning det ikke er gjort, tar jeg dem herved opp.

Presidenten: Presidenten kan bekrefte at de allerede er tatt opp av representanten Christian Tybring-Gjedde.

Det blir replikkordskifte.

Alf E. Jakobsen (A) [10:43:14]: Bakgrunnen for at dagens regjeringsparti avvirket ordningen i, så vidt jeg husker, mai 2006, var bl.a. innføring av obligatorisk tjenestepensjon, som sikrer de aller fleste en mulighet for supplerende oppsparing til pensjonsavtaler som er skattebegunstiget. I tillegg er selvstendig næringsdrivende gitt adgang til å etablere tjenestepensjonsordning i samsvar med minstekravene om obligatorisk tjenestepensjon.

Punkt 1: Er representanten Svein Flåtten uenig i at dette har et bedre treffpunkt for folk flest?

Det andre går på – slik økonomisk teori og andre erfaringer viser – at skattestimulering av bestemte spareprodukter bare påvirker sammensetningen av sparingen og ikke samlet sparing.

Svein Flåtten (H) [10:44:14]: Jeg ser at regjeringspartiene også i innstillingen skriver om obligatorisk tjenstepensjon. Den er et bitte lite tillegg og betyr relativt lite i forhold til de beløpene det dreide seg om i den pensjonssparing som vi nå diskuterer.

Når det gjelder dette med å flytte penger – for det er jo det representanten Jakobsen egentlig spør om – altså at man flytter formue når man har skattestimulanser, er jeg av den oppfatning, og det viste også all statistikk, at veldig mange mennesker med inntekter under 400 000 kr sparte i disse ordningene. Det var ikke spesielt formuende mennesker, men det var mennesker som rett og slett tok ansvar for sitt eget liv ved å bruke av sine surt ervervede penger til denne sparingen og til sin alderdom.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Heikki Holmås (SV) [10:45:39]: Den saken vi behandler i dag, er en direkte konsekvens av det pensjonsforliket som ble inngått, der vi ble enige om igjen å innføre en privat pensjonsordning, som Alf E. Jakobsen har gjort rede for.

Når det først skulle innføres en ny privat pensjonsordning, er den ordningen vi i dag har kommet fram til, atskillig mer nøytral og bedre enn de gamle private pensjonsordningene, som bl.a. ble slaktet ganske dramatisk av bladet Dine Penger, og som det etter hvert var bred enighet om favoriserte en god del dårlige spareprodukter som folk valgte, og ble rådet til å velge, nettopp fordi det var skattefradrag for dem.

Jeg er for at folk skal spare. Men det er alltid et spørsmål om i hvor stor grad fellesskapet skal gå inn med særlige skatteordninger for folk som faktisk er såpass formuende at de har råd til å spare. Derfor synes jeg det er veldig viktig å si at når vi først innfører en slik spareordning, holder vi på beløpet 15 000 kr istedenfor å øke beløpet, slik opposisjonen foreslår, til 40 000 kr. Jeg synes det er underlig at partier som ellers ofte snakker om hvor viktig det er å bruke penger på å bekjempe fattigdom, går inn og sier at det er viktig å sørge for å øke beløpsgrensen i en spareordning der det er helt åpenbart at en ordning der de som har råd til å sette av 40 000 kr i året i en individuell pensjonsspareordning, går på bekostning av penger som fellesskapet ellers kunne ha brukt til andre ting.

Jeg merker meg at Fremskrittspartiet kommer med følgende ideologiske gullkorn, nemlig at «folk flest i størst mulig grad blir satt i stand til å vareta sine egne behov». Jeg synes det er interessant i et samfunn der vi faktisk har valgt å sørge for at vi foretar sparing til alderdommen i fellesskap. Det er både rettferdig og godt fordi vi har sørget for et pensjonssystem der de som har de største inntektene, er med på å finansiere pensjonene til folk som har dårligere inntekt. Det så vi eksempel på i trygdeoppgjøret i år, der vi var med på å løfte minstepensjonistene ganske

betydelig. Et annet punkt som i tillegg er viktig i forbindelse med en felles ordning, er at det er en mye mer effektiv måte å spare på enn om alle skulle løpe rundt og drive på med private pensjonsordninger. Dette siste er beskrevet veldig grundig av Joseph Stiglitz, nobelprisvinner i økonomi, som viser klart hvor stort tapet er, og hvor store overføringene til markedsføring og transaksjonskostnader er i form av gebyrer og honorarer til finansmeglere, dersom man velger å basere seg på individuelle pensjonsspareordninger. Det er jo åpenbart at dette er noe Christian Tybring-Gjedde strengt ideologisk ivrer for, istedenfor den type fellespensjonsordning som vi har her. Det kommer i ganske pussig kontrast til at Christian Tybring-Gjedde samtidig sier at pensjonistene skal sikrest en høyest mulig pensjon. Spørsmålet blir jo da: Hvordan kan man klare å få utsagnet om at folk i størst mulig grad må spare til sin egen pensjon, til å henge sammen med poenget om at man i størst mulig grad skal sørge for høyest mulig pensjon til pensjonistene? Det er ingen tvil om at den ordningen som vi som tilhører regjeringspartiene, legger oss på, nemlig at sparingen i størst mulig grad bør foregå i fellesskapets regi, er den form for sparing som kommer flest til gode, uavhengig av hva slags inntekt man har hatt i sitt yrkesaktive liv.

Når vi først har landet på et pensjonsforlik, er jeg glad for at vi har klart å samle oss om den ordningen vi har her. Så kommer vi helt sikkert til å få flere debatter i årene som kommer, både om beløpsgrenser og andre forhold rundt pensjon.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Svein Flåtten (H) [10:50:40]: I sitt innlegg spenner representanten Holmås fra Stiglitz til Dine Penger. Det er det siste utsagnet jeg tenkte å ta litt tak i.

Jeg oppfattet representanten slik at utviklingen av spareordningene berodde på noe som også Dine Penger har skrevet om, nemlig at folk plasserte pengene sine i produkter som man ikke likte, at det var dårlige produkter, at man fikk dårlig avkastning, osv. Det kan jo kanskje være en grunn til å avvikle denne ordningen.

Hvordan tenker representanten Holmås seg kontrollen fremover nå? Dette problemet eksisterer jo like fullt med en grense på 15 000 kr som med en grense på 40 000 kr.

Heikki Holmås (SV) [10:51:33]: Det blir kjempeviktig å sørge for å ha hånd om kontrollvirksomheten. Jeg mener, og det tror jeg også representanten Flåtten er enig i, at når vi har en mer nøytral ordning som den vi har i dag, vil det i større grad kunne være forskjellige typer spareprodukter der man kommer til å få denne type fradragsordning, altså gunstige skattefradrag, som gjør at dagens ordning vil være bedre enn den gamle ordningen, men det gjenstår jo å se. Her har vi en kjempejobb å gjøre. Forbrukermediene, de kontrollerende instanser fra Kredittilsynet og ikke minst vi som politikere har en jobb å gjøre ved å sørge for at de spareproduktene som nå blir tilbudt folk, er best mulig. Det håper jeg at både representanten Flåtten og jeg kommer til å ta opp både med finansministeren og

andre i årene som kommer, dersom vi ser at vi igjen får en god del spareprodukter som rett og slett er dårlige for folk å spare i.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:52:50]: Jeg må si det var politisk hummer og kanari i det innlegget som representanten Holmås holdt. Jeg vet ikke helt hva jeg skal gripe fatt i først, men jeg kan jo ta dette med fattigdom. Han nærmest anklager de partier som har påberopt seg å ha interesse for det feltet, og sier at de ikke burde gå for 40 000 kr, etter hva jeg kunne forstå. Det er jo ganske frimodig av en regjering som i revidert budsjett vel ikke har foreslått ett eneste ytterligere tiltak mot fattigdom, å komme med den type utsagn.

Så skjønnte jeg at det ville være en motsetning mellom det å kjempe mot fattigdom og det å arbeide for at man gis et skattefradrag når man sparer til sin egen pensjon.

Det er jo mange som ikke tjener så mye, men som likevel makter å spare. Mitt spørsmål på bakgrunn av det er: Ville representanten Holmås foretrekke at de drev med forbruk isteden?

Heikki Holmås (SV) [10:53:49]: Jeg synes det er flott at folk sparer – som jeg sa i innlegget – men jeg ser ikke noen grunn til at fellesskapet skal prioritere de ressursene vi har, på den måten at vi skal gi mest til dem som har mest penger å putte på kontoen, for at de skal spare til sin egen pensjon. Jeg synes at det er en litt spesiell politikk.

Jeg synes også at dette forslaget føyer seg inn i den rekken av forslag som deler av opposisjonen – riktignok ikke i alle sammenhenger Kristelig Folkeparti – har sluttet seg til, nemlig der man går inn og gir lettelser på arveavgift på eiendommer som nettopp kommer dem til gode som arver de største og beste eiendommene, og fritak for formuesbeskatning, som jeg vet at en samlet opposisjon ønsker å avskaffe – riktignok i litt forskjellig tempo og i forskjellig grad, men som likevel altså først og fremst kommer dem til gode som har formuer.

Da ser dette veldig spesielt ut for meg. For hvis man har råd på disse områdene, så kan man også ta seg råd på andre områder. Det mener vi er riktig å prioritere isteden.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:55:13]: Jeg hadde egentlig ikke tenkt å følge opp anslaget til en fattigdomsdebatt med representanten Holmås, men jeg registrerte i hvert fall at det ikke kom noen nye eksempler på hva Regjeringen gjør i så måte. Det sier vel i grunnen det meste også i denne sammenheng.

Vi i Kristelig Folkeparti er glade for det pensjonsforliket som kom i stand i fjor, og jeg tror faktisk at punktet om en ordning med mulighet også for skattefradrag for individuelle pensjonsavtaler bidrog til det. Vi er uenige om beløpet, men det er jo nedfelt i avtalen at det er greit. Så får vi se om man fra f.eks. 2010 har et litt annet beløp enn det som det gis åpning for nå, nemlig 15 000 kr. Som vi vet – i forskjellige budsjettssammenhenger går jo opposisjonen inn for et fradragsbeløp på 40 000 kr.

Jeg har i grunnen bare lyst til å gi honnør for det lovarbeidet som er gjort. Representanten Flåtten har på vegne av opposisjonen gitt noen forklaringer på de dissenser vi har, men i sum er vi absolutt godt fornøyd med hvordan ordningen nå blir seende ut.

Så er det, som for så vidt også flere var inne på, et spørsmål om hvordan dette nå forvaltes av dem som tilbyr denne type forsikringer og pensjonsavtaler. Vi må passe på at både administrasjonskostnadene, startkostnadene og plasseringsmulighetene er av en slik karakter at de som kjøper disse avtalene, faktisk forstår dem og også er klar over hvilke kostnader som faller på deres hånd. Men her har vi jo for så vidt bidratt gjennom lovmessige tilstramninger, og jeg regner med at tilsynet følger opp også denne delen av saken, samtidig som vi har en årvåken presse som heldigvis har gjort sitt til å sette søkelyset på en del uheldige spørsmål knyttet til akkurat denne type såkalt finansrådgivning.

Med det gir vi vår tilslutning til innstillingen og mindretallsforslagene.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:58:05]: Dette dreier seg altså om forslag til lov om en skattefavoredert individuell pensjonssparing hvor personer over 18 år kan få et fradrag i skattepliktig inntekt for innbetaling på inntil 15 000 kr. For å si det praktisk er dette kornet tresket minst to ganger før i denne salen, og da er det jo få nye korn å få ut av debatten, men jeg vil gi mitt besyv med.

Uenigheten består i at opposisjonen ønsker en grense på 40 000 kr istedenfor 15 000 kr. Grensen på 15 000 kr vil kunne gi et betydelig tillegg til den enkeltes alderspensjonssparing.

Senterpartiet står i en sterk sparetradisjon. Vi er grunnfestet positive til sparing, og vi er veldig fornøyd med den viktigste sparestimulerende ordninga som vi har hatt i Norge i etterkrigstida, nemlig adgangen de som ikke har så mye, har til å få seg egen bolig ved at en har fradrag for gjeldsrenter når en har ervervet sin egen nøkterne bolig. Det har vært den viktigste sparestimulerende ordninga. Den har ført til en veldig sunn og god utvikling i Norge, og det er en ordning som mange hegner varmt om.

Det som er sentralt i denne saken, er avveininga mellom de sparestimulerende tiltakene og fordelingshensyn. Det er altså en balanse mellom nødvendig pensjonssparing i tillegg til folketrygden og obligatorisk tjenestepensjon, og den skattestimulerte sparinga ved framtidige pensjoner. Ved ordninga er pengene bundet til pensjonsalderen og unntatt fra formuesskatt og løpende skatt på avkastninga.

Senterpartiet står sjølsagt bak Regjeringas forslag. Vi har merket oss opposisjonens anførsler om at det hos husholdninger var negativ sparerate i 2007, som også regjeringspartiene har framført med styrke. Med et mer normalt rentenivå vil nok spareraten endre seg noe i 2008. Vi har fokus på sparing, men hvis jeg skulle si noe om tida framover, så bør en når det gjelder skattefavoredert sparing, sikte seg mer entydig inn mot den ordninga som kunne ha en mer positiv virkning enn dette, nemlig BSU, Boligsparing for ungdom, med skattefradrag, sånn at en kunne stimulere ungdom

til en større grad av spareatferd for å erverve sin egen bolig.

Senterpartiet står altså bak innstillinga. Det er en nøktern avveining mellom sparestimulanshensyn og fordelingshensyn.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:01:12]: Kun en kort kommentar til representanten Holmås, som ikke er i salen lenger, som uttalte det utrolige at det er bedre med offentlig sparing enn at folk skal løpe rundt og spare selv. Da har representanten Holmås misforstått noe grunnleggende viktig, nemlig egenverdien i det å spare, egenverdien ved å spare til egen fremtid, istedenfor å tro og håpe at det offentlige skal gjøre det.

Dette er også Fremskrittspartiets argumentasjon for skatte- og avgiftslettelse, nemlig at folk får mer disponibel inntekt og selv kan vurdere sin egen velferd, og ikke lar statsråder i de forskjellige departementene vurdere hva som skal gjøres gratis, uavhengig av hva folk har behov for. Hvis folk ønsker å bruke pengene på én måte, skal de få lov til det. Istedenfor at det skal være sosialister som løper rundt og sier hva vi skal gjøre gratis for alle, ønsker Fremskrittspartiet at folk flest skal kunne bestemme over sine egne penger i større grad enn i dag. Vi skal ha grunnleggende finansiering av de grunnleggende oppgavene – det skal finansieres av det offentlige. Men over de andre oppgavene skal folk flest få bestemme. Hvorvidt de ønsker å gi pengene sine til barna sine, hvorvidt de ønsker å reise til Syden, hvorvidt de ønsker å sitte på en pub og drikke øl, er opp til hvert enkelt menneske. Det er det som er frihet for enkeltmennesket og Fremskrittspartiet, og derfor ønsker vi skattelettelse.

Konsekvensen av den fellesskapspolitikken som Regjeringen driver, har blitt at stadig flere mennesker er helt avhengige av offentlige overføringer. Stadig flere mennesker lever på trygd, stadig flere mennesker lever på sosiale ordninger, stadig flere mennesker er avhengige av subsidier i enhver sammenheng. Dette mener vi er en uheldig utvikling for Norge. Det er ikke det Fremskrittspartiet anser for å være fellesskap. Da samles alle i bønn, og det er ikke en god strategi. Det er bedre å løfte de sterke opp for å bringe de svake og de mindre velstående opp på et høyere nivå. Istedenfor å gi penger til alle over en lav sko, er det bedre å gi muligheter for dem som er sterke og kan skape arbeidsplasser og gi muligheter for dem som er lenger nede. Det tror Fremskrittspartiet på. Men Regjeringen tror at man skal hjelpe alle, og tror dermed at fattigdommen bekjempes. Resultatet ser vi i dag: Fattigdommen bekjempes ikke. Fattigdommen øker derimot, og stadig flere lever på offentlige overføringer.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 4.

(Votering, se side 711)

Sak nr. 5 [11:03:37]

Innstilling frå finanskomiteen om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga mv. (Innst. O. nr. 70 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 59 (2007-2008))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 65 minutter, og at taletiden fordeles slik på gruppene: Arbeiderpartiet 20 minutter, Fremskrittspartiet 15 minutter, Høyre 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 5 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter, Senterpartiet 5 minutter og Venstre 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra hovedtalerne for hver partigruppe og inntil fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre foreslås at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Marianne Aasen Agdestein (A) [11:05:04] (ordfører for saken): Slik Odelstinget pleier, foretar vi nå i juni noen få endringer i skatte- og avgiftsopplegget, for 2007.

Det skal bli lettere for private arbeidsgivere å få oversikt over hva de må gjøre for å ansette hushjelp, snekker osv. på lovlig måte. Det blir gjort to hovedgrep for å få til dette.

For det første økes grensen for når det skal betales arbeidsgiveravgift for arbeid i privat hjem og fritidsbolig, fra 50 000 kr til 60 000 kr. Dette betyr at når samlet årlig lønnsutbetaling fra husholdningen ikke overstiger 60 000 kr, skal det ikke betales arbeidsgiveravgift. Betaling for privat pass av barn under tolv år og barn med særlige behov er allerede i dag fritatt for arbeidsgiveravgift uavhengig av lønnsutbetalingens størrelse.

For det andre vil beløpsgrensene som avgjør når man kan bruke de ulike forenklete oppgjørsordningene for innbetaling av skattetrekk, samordnes, slik at man får en felles grense på 60 000 kr.

I de tilfellene hvor samlet utbetalt lønn er 60 000 kr eller mindre, kan man etter dette velge mellom to alternative oppgjørsordninger for skattetrekk: Man kan sette trekket inn på en vanlig skattetrekkkonto og betale det samlede beløpet inn til staten én gang i året, ikke seks ganger årlig slik andre arbeidsgivere må. Alternativt kan man gi melding om og betale inn forskuddstrekket til staten ved hver lønnsutbetaling. Alle som bruker den sistnevnte forenklete ordningen, slipper å skaffe seg organisasjonsnummer og opprette egen skattetrekkkonto, slik andre arbeidsgivere må. Slike forenklinger er viktige i kampen mot svart arbeid. Jeg synes dette er et bedre tiltak enn f.eks. skattefritak for arbeid i hjemmet, slik enkelte andre partier har foreslått. Utfordringen blir å gjøre dette tiltaket kjent, slik at folk benytter seg av det.

I odelstingsproposisjonen ligger det også enkelte justeringer/opprettinger i rederiskatteordningen. Forslagene

har sammenheng med omleggingen av rederibeskatningen i fjor høst. Det viktigste er at tidsperioden for overgangsreglene om inntreden i ordningen med regnskapsmessige verdier, forlenges til 1. januar 2009, slik at alle redere får tid til å omorganisere seg i tide til å kunne tre inn i ordningen med regnskapsmessige verdier. De øvrige endringene er justeringer/opprettinger av mer teknisk og systemmessig art.

Finanskomiteens mindretall har innvendinger mot ikrafttredelsestidspunktet for en av justeringene. Ved endringene i rederibeskatningen i fjor høst ble det vedtatt regler som skulle sikre at når selskaper tar virksomhet inn i ordningen fra ordinær beskatning, skal latente skatteforpliktelse knyttet til denne virksomheten beskattes. Beskatning skal skje bl.a. når andeler i deltakerlignede selskaper realiseres til selskap innenfor ordningen. Ved en feil nevner denne lovbestemmelsen bare «salg» og ikke andre typer realisasjon, f.eks. tingsinnskudd mot aksjer. Denne feilen foreslås rettet opp, slik at beskatningen ikke kan omgås ved å realisere andeler til selskap innenfor ordningen på annen måte enn ved salg. Ikrafttredelsen av denne opprettingen er satt til 5. oktober 2007, dvs. den samme datoen som den opprinnelige regelen trådte i kraft.

I den nye rederiskatteordningen er det slik at når et rederi velger å flytte virksomhet som har vært utenfor ordningen inn i ordningen, skal alle latente skatteforpliktelser gjøres opp. Dette innebærer teknisk kompliserte regler, men den grunnleggende intensjonen er klar: Alle latente forpliktelser skal gjøres opp.

Den presiseringen som er foreslått i skatteloven § 8-14 fjerde ledd, innebærer en oppretting av en opplagt inkurie og dermed en tetting av et mulig hull i reglene. Dette kommer neppe uforutsett på noen. Å la være å tette igjen et slikt hull ser jeg ingen grunn til.

For øvrig er det neppe snakk om noen realitetsendring av reglene på dette punktet, men derimot å bringe lovteksten mer i samsvar med den fortolkning som uansett måtte legges til grunn av ligningsmyndighetene, i samsvar med odelstingsvedtakets intensjoner. Også forarbeidene til den opprinnelige regelen, jf. Ot.prp. nr. 1 for 2007–2008, gir støtte for dette, ved at formuleringene «realisasjon» og «salg» er brukt om hverandre.

Regjeringen har registrert at tidsperioden for overgangsreglene om inntreden til regnskapsmessige verdier var for kort, og foreslår en endring på det punktet. De tidligere manglende overgangsreglene er imidlertid ingen unnskyldning for de som eventuelt har valgt å benytte et mulig hull i regelverket.

Så litt om økning av antall terminer for betaling av petroleumsskatt. Vi går inn for å øke antallet betalings terminer for petroleumsskatt fra to til seks terminer. Alle høringsinstansene som uttalte seg, var positive til denne økningen, så hele komiteen slutter seg til forslaget uten merknader.

Bakgrunnen for forslaget er at de store innbetalinger av petroleumsskatt påvirker gjennomføringen av betalingsoppgjørene for bankene og skaper usikkerhet i pengemarkedet. Skattesystemet bør ikke ha slike uheldige utslag.

Så til et annet punkt. Det foreslås endringer i ligningsloven for fiske- og fangstnæringen. For det første innføres en hjemmel for å pålegge fiskesalgslagene en opplysningsplikt til ligningsmyndighetene om verdien av all omsetning av råfisk som er omsatt eller godkjent omsatt gjennom salgsorganisasjonen. For det andre foreslår vi nå en hjemmel for ligningsmyndighetene til å pålegge gebyr ved for sent eller ikke innleverte lønns- og trekkoppgaver for arbeidsgivere i fiske- og fangstnæringen.

Slike kontrolloppgaver fra fiskesalgslagene vil kunne bidra til å avdekke inntekt som er forsøkt holdt skjult for beskatning, samt at man forventer en preventiv effekt på svart arbeid. Ligningsmyndighetene har hjemmel til å pålegge gebyr overfor arbeidsgivere i andre næringer, og slik bør det også være for fiskeri- og fangstnæringen.

Vi vedtar i dag en ny hjemmel for ligningsmyndighetene til å innhente kontrollopplysninger om bruk av utenlandske betalingskort i Norge. Bakgrunnen for dette er at etablering av bankkonti i utlandet er et tilbud som er lett tilgjengelig og åpent for alle og enhver.

Internasjonale kontrollerfaringer viser at bruk av utenlandske betalingskort knyttet til en bankkonto i utlandet er en vanlig metode til å bruke penger som er gjemt bort i utlandet, enten av skattemessige årsaker eller på grunn av at de stammer fra kriminell virksomhet.

Bakgrunnen for forslaget er at ligningsmyndighetene i dag ikke har mulighet til å identifisere innehaver eller bruker av slike utenlandske betalingskort.

Kontroll med bruken av utenlandske betalingskort i Norge vil kunne avdekke midler plassert i utlandet som ikke er oppgitt til beskatning her. I tillegg kan kontrollen identifisere personer som reelt sett oppholder seg i Norge, og som skulle skattet hit, men som hevder at de bor i utlandet. Tiltaket antas også å ha en viss preventiv effekt.

Forslaget medfører at de næringsdrivende vil måtte bidra med noe mer opplysninger og muligens foreta noen tekniske tilpasninger, men Regjeringen antar at dette ikke vil være vanskelig å gjennomføre, og det må vi forholde oss til.

Gjensidige brann- og husdyrforsikrings selskaper er i dag fritatt for skatteplikt. Fritaket innebærer en uheldig konkurransevridning mellom ulike forsikrings selskaper og er problematisk i forhold til statsstøtteregelverket etter EØS-avtalen. Lovbestemmelsen er dessuten uklar, og den opprinnelige begrunnelsen gjelder ikke lenger. Komiteen har merket seg at Finansdepartementet vurderer å foreslå for Stortinget å oppheve skattefritaket med virkning fra inntektsåret 2008 i samband med budsjettet for 2009.

Sigvald Oppebøen Hansen hadde her teke over presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ulf Leirstein (FrP) [11:12:46]: Jeg vil takke saksordføreren for en god gjennomgang. Det er jo sånn at de aller fleste endringene som Regjeringen fremmer, er enstemmige fra finanskomiteens side, og det har også saksordføreren bemerket.

Mot slutten av saksordførerens innlegg kom hun inn på dette med å gi ligningsmyndighetene en mulighet til å innhente kontrollopplysninger om bruk av utenlandske betalingskort. I forbindelse med komiteens behandling har en samlet opposisjon en merknad som ikke flertallet er med på. Man slutter seg til lovendringen, men er på mange måter bekymret over den utviklingen man ser av stadig mer informasjon som skal deles, og at dette kanskje til en viss grad kan gå på personvernet løs. En samlet opposisjon sier i sin merknad at man likevel vil støtte forslaget, men at man «vil følge nøye med på utviklingen i tiden fremover».

Siden flertallet ikke har sluttet seg til merknaden: Deler ikke også Arbeiderpartiet og regjeringspartiene denne bekymring for at det blir stadig mer overskuddsinformasjon som kan misbrukes i forhold til personvernet?

Marianne Aasen Agdestein (A) [11:14:02]: I denne saken, som i en del andre saker som handler om personopplysninger, er det ulike hensyn som kolliderer. Personvern er viktig, men det er også viktig å inndra penger til beskatning i henhold til det lovverket vi har.

Verden er blitt mindre, går det vel an å si – ikke større, men den har blitt mindre – i den forstand at vi bor og reiser og beveger oss over landegrenser, og det åpner også muligheten for at mange flere kan forsøke seg på å unndra beskatning. Den type skatteflukt er veldig uheldig for alle oss andre som betaler den skatten vi må og skal. I verste fall kan det bety økte skatter for dem som betaler sin skatt i Norge, mens andre, som da benytter andre muligheter og unndrar beskatning, ikke får det. Det kan altså bety høyere skattenivå, som er uheldig.

Så det er ulike hensyn som må ivaretas, og i denne sammenheng er skattehensynet viktigst.

Svein Flåtten (H) [11:15:12]: Regjeringen foreslår å øke fiskerfradraget. Det er utmerket, selv om det er litt sent og litt lite. I den forbindelse henvises det til innstramming i nettolønnsordningen. I forbindelse med revidert har Regjeringen etter min oppfatning slått litt hull på prinsippet om at nettolønnsordningen skal gjelde fullt ut.

Mener representanten Agdestein at nettolønnsordninger for de forskjellige områder av skipsfarten bidrar til en lønnsøkning? Det har formodningen for seg å tro at de gjør det, altså at lønnen øker mer når man har nettolønnsordninger, slik at man bør gå inn og se nærmere på nettolønnsordningene og hva det gjør med lønnsnivået som sådant.

Marianne Aasen Agdestein (A) [11:16:18]: Nettolønnsordningen er et resultat av internasjonal konkurranse, av at det er andre land som har en sån type ordning, som vi også har sett oss tjent med å innføre.

I de årene vi har bak oss nå, har man hatt en kraftig vekst i de bransjene som er berørt av dette. Det har blitt en lønns spiral – går det kanskje an å si – som til dels har vært konkurransevridende mellom næringer. Derfor er det korrekt observert av representanten Flåtten at vi har gjort noe med akkurat det forholdet. Hva vi videre kommer til

å gjøre, eventuelt ikke gjøre, får vi komme tilbake til ved en senere anledning.

Lars Sponheim (V) [11:17:08]: La meg gripe fatt i dette siste svaret, for det er jo blitt ganske tydelig, gjennom ikke minst de siste par årene, det urimelige i at sjøfolk som jobber på en passasjerbåt mellom Norge og utlandet eller på supplybåter i Nordsjøen, skal slippe skatt, mens sjøfolk som ligger i dager og kanskje ukevis på rekfiske utenfor Grønland, skal diskrimineres så sterkt. Regjeringen tar litt konsekvensen av denne åpenbare urimeligheten, og – i parentes bemerket – i en tid da vi mangler arbeidskraft og trenger arbeidskraft som er i stand til å betale skatt på mange områder i samfunnet, er det å øke fiskerfradraget bra. Det retter åpenbart ikke opp denne urimeligheten, men med de justeringer som er gjort i nettolønnsordningen, oppfatter jeg dette som at Regjeringen nå er underveis.

Så svarer representanten da at dette vil man eventuelt komme tilbake til ved en senere anledning. Er det grunn til å forvente at vi allerede i inneværende periode vil kunne se at Regjeringen går lenger i å rette opp denne åpenbare urimeligheten og feilbruken av penger i det norske samfunn?

Marianne Aasen Agdestein (A) [11:18:15]: Jeg var også før dette replikkordskiftet kjent med at Venstre og Lars Sponheim er sterk motstander av nettolønnsordningen. Det er ikke Arbeiderpartiet og de øvrige rød-grønne partiene. Vi må kanskje gjøre endringer, sånn at den ikke blir så enormt kostbar og får intensjoner som ikke er ønskelige. Og jeg gjentar, som jeg sa til forrige replikant: Om vi kommer til å se på det og gjøre endringer i framtiden, det kan ikke jeg svare på her og nå.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:19:09]: Det vi behandler i denne saka, er dei skatte- og avgiftsendringane som vi gjer i samband med revidert nasjonalbudsjett og ein del andre lover utover skatte- og avgiftslovgivinga.

Framstegspartiet har hatt som utgangspunkt i denne saka at dette er ein revisjon av budsjettet. Det er dei punkta som kom i proposisjonen, og dei forslaga som det er nødvendig å fremje på grunn av endringar som har skjedd sidan statsbudsjettet blei framlagt, som våre merknader først og fremst fokuserer på.

Ei av dei endringane som kom opp no, og som saksordføraren innleia med her, er endringane i reglane for private arbeidsoppdrag i heimen mv. Her foreslår ein samla komite å auke grensa for fritak for arbeidsgivaravgift frå 50 000 kr til 60 000 kr ved anna arbeid i heim og fritidsbustad enn pass av barn.

Framstegspartiet har sjølvsagt ikkje noko problem med å støtte eit forslag om å auke denne grensa for fritak for arbeidsgjevaravgift frå 50 000 kr til 60 000 kr, men vi har uttrykt i merknads form at vi har lita tru på at dette vil ha nokon merkbar effekt på bruken av såkalla svart arbeid. Vi er av den oppfatninga at skattetrykket i Noreg er altfor

høgt, og at det er det som er årsaka til at det er ein svart marknad i dag. Vi meiner derfor at skattetrykket må reduserast kraftig, noko som Framstegspartiet meiner vil vere eit effektivt bidrag for å få ned bruken av svart arbeid.

Forenklingar som dei det er vist til her, er sjølvsagt bra, og vi ventar i spenning på å sjå kor mange forenklingar som skjer i praksis. Vi meiner sjølvsagt at alle forenklingar er bra, men vi trur ikkje at det er tilstrekkeleg i denne saka.

Så er det også forslag om å auke fiskarfrådraget. Dette frådraget er i dag på maksimalt 80 000 kr. Fleirtalet foreslår å auke dette til 115 000 kr. Framstegspartiet ser dette som eit skritt i riktig retning, men meiner at det ikkje er tilstrekkeleg. Vi viser i denne samanhengen til at Framstegspartiet foreslår ein auke av sjømanns- og fiskarfrådraget i samband med behandlinga av statsbudsjettet for 2008 til 160 000 kr.

Dette forslaget fremjar vi på nytt på bakgrunn av at konkurransesituasjonen har forverra seg ytterlegare sidan statsbudsjettet for 2008 blei vedteke. Derfor meiner vi altså det er nødvendig å fremje det på nytt.

Vi merker oss at Regjeringa ikkje foreslår å gi sjøfolka same auken i maksimalt frådrag, og at det blir liggjande på 80 000 kr med fleirtalet sitt opplegg. Vi foreslår derfor ein auke også for sjøfolk til 160 000 kr, og det er først og fremst sjøfolk som ikkje er omfatta av nettolønnsordninga, vi har i tankane. Vi meiner det er viktig at dei blir behandla på lik linje med fiskarar. For dei som er omfatta av nettolønnsordninga, vil nok dette ikkje gi så veldig store utslag, på grunn av at vi reknar med at reiarane og reiarlaga vil trekkje dette inn i lønnsforhandlingane.

Når det gjeld reiarlagsskatteordninga, viser både Framstegspartiet, Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre til presiseringa av ordlyden i skattelova § 8-14 fjerde ledd til å gjelde ikkje berre sal, men alle typar realisasjonar, og vi viser til at lovpresiseringa blir gjort gjeldande allereie frå 5. oktober 2007. Dette er også noko saksordføraren var inne på. Dette inneber at andre transaksjonar enn sal som ein skattytar gjer etter denne dato, og som han måtte gå ut frå ikkje var omfatta av regelen, no får heilt andre, negative skattemessige konsekvensar enn føresett på transaksjonstidspunktet. Vi meiner at det er uheldig at manglande overgangsreglar har medført at gjennomførte transaksjonar har fått heilt andre verknader enn det ein måtte rekne med då transaksjonen blei utført. Ein samla opposisjon foreslår derfor ei endring av ikrafttredinga på dette punktet, og fremjar på denne bakgrunn forslag om at denne verknaden først blir frå og med inntektsåret 2008.

Det er også foreslått ein heimel for likningsstyresmaktene til å innhente kontrollopplysningar om bruk av utanlandske betalingskort. Framstegspartiet, til liks med resten av opposisjonen, støttar for så vidt dette, men vi deler Datatilsynets bekymring om personvernulempene ved ei utlevering av overskotsinformasjon. Vi vil derfor følgje utviklinga i tida framover nøye og eventuelt vurdere fortløpande om ein må foreslå innstrammingar.

Sjølv om det ikkje er direkte omtalt i innstillinga, vil eg nemne to avgifter der Framstegspartiet foreslår ein reduksjon i samband med revidert nasjonalbudsjett. Den eine

er bensin- og dieselvgifta, der vi foreslår ein reduksjon på 2,50 kr. Dette er ikkje nokon omkamp om statsbudsjettet, men det er rett og slett det enkle poenget at då vi vedtok statsbudsjettet, la vi til grunn ein råoljepris og eit avgiftsnivå som ville medført ein pumpepris for forbrukarane og for bilistane på ca. 11 kr pr. liter. No er han altså ca. 2,50 kr – og i overkant av det – høgare enn det ein såg for seg, og då synest vi det er naturleg og riktig i samband med revidert nasjonalbudsjett å redusere til nivået føresett under behandlinga av statsbudsjettet. Dette vil koste om lag 3,2 milliardar kr, men samtidig ligg staten an til å få inn kanskje 150 milliardar kr meir enn det ein føresette, på grunn av den auka råoljeprisen. Derfor meiner vi at dette er ein kostnad som er både riktig og fornuftig, og som vi absolutt har råd til.

Ei anna avgiftsendring som vi foreslår, er å redusere momsens på mat frå 14 til 12 pst. Dette er då eit forslag som Senterpartiet tidlegare har vore veldig oppteke av òg, til liks med Framstegspartiet. Grunnen til at vi fremjar dette forslaget no i samband med revidert nasjonalbudsjett, er at matprisane har auka, og dei kjem også til å auke meir framover enn det som var naturleg å føresjå då vi behandla statsbudsjettet. Derfor foreslår vi altså eit avgiftskutt på 2 pst. på matvarer. Det er også eit viktig bidrag til dei som har minst å rutte med, for dei som har minst å rutte med, brukar ein større del av si disponible inntekt til å kjøpe mat for enn dei som har veldig god økonomi.

Elles har opposisjonen fremja mange forslag som Framstegspartiet tidlegare har støtta, og som vi framleis er einige i. Men på grunn av at dette er ein revisjon av budsjettet, har vi ikkje slutta oss til desse forslaga. Det betyr sjølvsagt ikkje – det vil eg streke under – at vi er ueinige i desse forslaga, men derimot at vi ikkje ønskjer ein omkamp i denne omgangen. Vi vil kome tilbake til desse forslaga ved dei ordinære budsjettbehandlingane, og vi håper at det vil også resten av opposisjonen gjere. Kanskje kan vi også få fleirtal for nokre av forslaga med tid og stunder.

Avslutningsvis vil eg på nytt fremje dei forslaga i innstillinga som Framstegspartiet er forslagsstillar til åleine eller medforlagsstillar til.

Presidenten: Representanten Gjermund Hagesæter har teke opp dei forslaga han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Marianne Aasen Agdestein (A) [11:28:35]: Representanten Hagesæter viste selv til at det var sterkt prispress på mat og drivstoff. Jeg lurer på hva Fremskrittspartiet har tenkt å gjøre for å sikre at et avgiftskutt på et sånt tidspunkt da det er så sterkt prispress, ikke skal havne i lomma på næringslivet og alle de leddene som er knyttet til det med oljeproduksjon og distribusjon av det – og det samme gjelder matproduksjon og distribusjon av mat – men komme kundene til gode, uten å bygge opp et stort byråkrati.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:29:09]: Svaret på det er enkelt og greitt. Det er at vi ønskjer å sikre god konkurranse. Vi vil stimulere til best mogleg konkurranse. Og så

er vi heilt sikre på at eit slikt kutt kjem forbrukarane til gode. Det blei også vist til dette då vi hadde debatten om kutt i bensinavgifter, at det ville hamne i lommene på bensinstasjonseigarane. Eg har aldri sett nokon tal som tyder på at ein i land med lågare bensinavgifter enn Noreg har høgare fortjenestemargin på drift av bensinstasjonar enn ein har i Noreg. Derfor trur eg at om ein stimulerer til ein konstruktiv og god konkurranse, vil forbrukarane nyte godt av reduksjonen av både momsen på matvarer og også avgifta på bensin.

Torgeir Micaelsen (A) [11:30:12]: Representanten Hagesæter har rett i at han tar opp en del ting som strengt tatt ikke hører inn under denne debatten, så jeg benytter sjansen, jeg også.

Jeg er opptatt av det systemet som Fremskrittspartiet legger opp til når det gjelder drivstoffavgiftene. Én ting er at det åpenbart blir byråkratisk, og mest sannsynlig vil store deler av avgiftslettelsen på en eller annen måte forsvinne før den kommer forbrukerne til gode. Det har vi erfaringer med, f.eks. da vi reduserte momsen på matvarer for en del år tilbake. Men det er jo en del andre varer som forbrukerne i Norge er avhengige av, f.eks. klær, som har blitt betydelig billigere de siste 15–20 årene. Logikken i argumentasjonen til Fremskrittspartiet er kanskje at man burde sette opp momsen på mat igjen, for der taper jo staten momsinntekter. Men det er det ikke så veldig nyttig å bruke tid på nå.

Fremskrittspartiet har jo hatt anledning til å sette ned drivstoffavgiftene tidligere i samarbeid med Høyre og andre partier her i Stortinget. Det jeg lurer på, er: Kan representanten Hagesæter garantere at drivstoffavgiftene blir satt ned i en framtidig borgerlig regjering i samarbeid med Høyre og eventuelt de andre sentrumpartiene?

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:31:22]: Det som eg kan garantere, er at Framstegspartiet vil jobbe for å få redusert bensinavgifta.

Representanten Micaelsen viste til klede, men det er faktisk ein viss skilnad, for Noreg produserer ikkje så veldig mykje klede. Vi produserer derimot veldig mykje råolje, og vi eksporterer veldig mykje råolje. Når prisen går opp, blir altså staten rikare, mens bilistane blir fattigare. Og i eit land som eksporterer råolje, bør ein rette opp det.

Eg vil også minne om at blant dei ti største oljeeksporterande landa er det berre Russland og Noreg som ikkje subsidierer pumpeprisen til forbrukarane. Det har heller ikkje Framstegspartiet foreslått. Derimot har vi foreslått ein sterk reduksjon i drivstoffavgiftene, og det vil vi jobbe for framover for å få realisert.

Marianne Aasen Agdestein (A) [11:32:31]: Både i matvarebransjen og i oljebransjen er det fri konkurranse etter min oppfatning. Jeg lurer på om representanten Hagesæter mener at det er så dårlig konkurranse i dagligvarebransjen i Norge, og at det er derfor den lavere matmomsen, som vi tidligere satte ned, ikke kom forbrukerne tilsvarende til gode. Jeg lurer på hvilke konkrete ting representanten har tenkt å gjøre med

konkurransen hvis han mener at den er altfor dårlig nå.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:33:03]: Det er vel ikkje eg som hevdar at konkurransen er dårleg. Det er representantar frå dei raud-grøne som hevdar at konkurransen er så dårleg at om dei reduserer momsen, vil den momsreduksjonen gå i lomma på kjøpmennene og ikkje på forbrukarane.

Eg trur at konkurranse vil føre til at avgiftsreduksjonen på drivstoff vil kome forbrukarane til gode. Det vil vi sjølv sagt syte for ved å passe på at det er ein god konkurranse, at det ikkje er noko samarbeid mellom aktørane innanfor bransjen. Vi har også Konkurransetilsynet som passar på. Eg er ganske trygg på at det er ein god konkurranse. Det kan godt hende at han kan bli endå betre. Vi ønskjer i alle fall å leggje best mogleg til rette for ein god konkurranse.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Svein Flåtten (H) [11:34:27]: Skatteproposisjonen fra Regjeringen i forbindelse med revidert budsjett i år er ikke noe omfangsrikt dokument. Det kan en vel tillate seg å si. Den inneholder ikke så mye. Selv om vi er midt i et budsjettår, ville det vært mulig for Regjeringen å ta noen mindre grep i skatte- og avgiftspolitikken som kunne vist en retning for næringsliv, for verdiskaping og folks privatøkonomi, og som ville gitt folk mulighet til å spare og dermed skape sin egen private velferd. Det ser vi ikke. Det vi har sett i disse snaut tre årene fra den rød-grønne regjeringen, har stort sett vært skatteskjerpelser. Særlig gjelder dette økninger i formuesskatten på eierskap i norske bedrifter. Det er skadelig, særlig for små og mellomstore bedrifter som ikke har ressurser til å stå imot slike kostnader når avkastningen kan være dårlig.

Så til proposisjonen. Det er to saker som jeg vil nevne.

Den første gjelder fiskerfradraget, som jeg har vært inne på i en replikkordveksling. Det er interessant at Regjeringen nå innser at nettolønnsordningen skaper et press på arbeidsmarkedet, på konkurransen – altså en vridning i konkurransen – bl.a. i fiskerisektoren, men ikke bare i den. Når vi snart er oppe i 2 milliarder kr i årlige kostnader for ordningen, synes jeg det er bra at man nå begynner å se nærmere på dette. Vi har for øvrig foreslått å øke fiskerfradraget ytterligere, nettopp med den samme begrunnelsen som Regjeringen har hatt. Vi har foreslått det også tidligere, for vi har sett denne problematikken på et tidligere tidspunkt.

Så noen få ord om rederibeskatningen, som saksordføreren var inne på. Hun sa at den presiseringen som er foreslått i skatteloven § 8-14 fjerde ledd, for så vidt er unødvendig, fordi den innebærer en inkurie og dermed en tetting av et hull i skatteloven. Jeg tror at de som driver med dette, forholder seg til loven slik som den er. Den bør derfor være riktig. Det kan ha vært foretatt disposisjoner som man ikke hadde forutsetninger for å vite om, ha korrekt kunnskap om, da man gjorde det. Derfor har vi foreslått et annet ikrafttredelsestidspunkt.

Jeg tillater meg også i denne forbindelse, siden det antakelig er siste muligheten, å kommentere miljødelen av de tilbakeførte skattekredittene i rederibeskatningen, selv om ikke dette ligger i proposisjonen. Sluttresultatet av dette. Sluttresultatet av dette ble, som vi vet, at Regjeringen ikke greide å oppfylle løftet om å legge til rette for at miljø-tredjeparten kunne bokføres som egenkapital. Vi har sett et kuriøst forsøk på løsning ved å skaffe en utredning fra et par professorer ved NHH som sier at det i noen tilfeller kan tenkes at miljødelen kan føres som egenkapital. Men de som har ansvaret for forholdet til regelverket, nemlig revisorene i Den norske Revisorforening, er krystallklare på at denne rapporten ikke medfører noen endring i deres oppfølging av regelverket. Hvis Regjeringen nå mener at denne NHH-utredningen faglig tilsier at miljødelen i en del tilfeller kan føres som egenkapital, vil det være min forventning at man følger opp dette med tilpassede retningslinjer og regler i tilknytning til den tilbakevirkende rederiskatten – og helst i samarbeid med Revisorforeningen, slik at man kommer frem til en løsning som er faglig forsvarlig og kan aksepteres av dem som tross alt skal sette sitt sluttstempel på selskapenes regnskaper. Det er noe av knuten i dette.

Høyre fremmer en del enkeltforslag i denne innstillingen, i tillegg til det som er foreslått. Til grunn for disse forslagene ligger at det skal lønne seg å jobbe, at mangelen på arbeidskraft er viktig, ikke minst er det viktig å få folk tilbake i jobb. Det er noe av bakgrunnen for forslaget vårt om skattefradrag for arbeidsgiverbetalt sykebehandling og forsikringsutgifter. Dernest må det lønne seg å spare, og det har vi hatt en debatt om tidligere i dag. Sparing bidrar også til å dempe presset i økonomien, og setter folk i stand til å ta mer ansvar for seg selv, for sitt og sitt eget liv. Derfor vil vi forbedre de skattefaviserte spareordningene, som individuell pensjonssparing, individuell livrente og BSU-ordningen, altså boligspareordningen for ungdom.

Vi er også opptatt av generasjonsskifter, både i næringsliv og for familier. Derfor gjentar vi våre forslag om å lette arveavgiften ved generasjonsskifter i næringslivet. Dette er spesielt viktig for små og mellomstore bedrifter, som ikke har den samme anledningen til en arveovergang med lavere kostnader som større bedrifter med større ressurser, som kan bruke lang tid og lange ressurser, har.

Vi foreslår halv arbeidsgiveravgift for lærlinger. Det er stor mangel på arbeidskraft, særlig den kvalifiserte, i mange bransjer. Det er stort frafall i den videregående skole. Ungdom har problemer med å komme inn på arbeidsmarkedet, og vi tror det er viktig å stimulere bedriftene og arbeidsgiverne til å ta inn ungdom til opplæring. Vi foreslår også å øke avskrivningssatsen for driftsmidler, i den såkalte saldogruppe c, det vil si vogntog og varebiler. Det er generelt gode tider i næringslivet, og da er det riktig å stimulere til nyinvesteringer. Men de transportavhengige bransjer, særlig med de drivstoffprisene vi tidvis ser, har behov for økt lønnsomhet, noe som økte avskrivningsmuligheter gir på sikt – selvfølgelig i tillegg til miljøgevinsten ved at bilparken blir nyere og mer miljøtilpasset.

Samlet synes jeg det må være tillatt å si at en del av våre forslag – og ikke minst at opposisjonen i mange tilfeller står samlet – angir en annen retning på en del områder enn den Regjeringen har foreslått. Det er viktige områder som jeg håper Regjeringen kanskje kommer sterkere tilbake til ved neste korsvei, som er straks over sommerferien. Jeg tar opp de forslag som vi står sammen med andre om, og de vi står alene om.

Presidenten: Representanten har teke opp dei forslaga han refererte til.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:41:56]: Jeg har ikke lagt opp til den store debatten. Jeg slutter meg til flertallsinnstillingen på de punktene hvor det stort sett er enstemmighet i komiteen, og vil bare nevne noen av de punktene hvor Kristelig Folkeparti enten alene eller i fellesskap med øvrig opposisjon har avvikende forslag.

Det første, som nevnt i debatten, er knyttet til forslaget om økt fiskerfradrag. Der kommer Regjeringen næringen noe i møte, men sammen med øvrige opposisjonspartier øker i vårt fradragforslag til 150 000 kr. Det er vel ingen tvil om at Regjeringens forslag kommer som en følge av en meget god nettolønnsordning, som jeg skjønner at også Regjeringen nå føler blir så god at man begynner med noen – om enn relativt små – begrensninger.

Representanten Lundteigen var i forrige sak opptatt av sparing, og han framhevet særlig Boligsparing for Ungdom. Det imøtekommer opposisjonen gjerne i denne saken. Det er kanskje for mye forlangt å håpe på støtte fra representanten Lundteigen, men jeg tror å forstå at han er enig i intensjonen.

I tråd med et representantforslag vi tidligere har hatt til behandling, fremmes det også fra vår side, sammen med andre, forslag om skattefritak for forskningsinstitutter – for å få den uklarheten brakt av bane. Likeså fremmes forslag om arveavgift med bortfall dersom familiebedrifter fortsetter etter et generasjonsskifte, med avskrivning over ti år. Jeg har med interesse merket meg at et utvalg i Senterpartiet ikke bare støtter det, men vil ha dobbel takt når det gjelder avskrivningsraten. Når man ikke får fem år, regner jeg i alle fall med at Senterpartiet kan være med på å støtte ti år, slik opposisjonen foreslår i denne innstillingen.

Ellers ber vi også Regjeringen se på muligheten for at arbeidsgivere som betaler kollektivreiser for sine ansatte, får en mulighet til å trekke fra dette. I tillegg ber vi Regjeringen vurdere – det er litt kontroversielt – å se på hvorvidt man bør skatlegge dem som har fri parkeringsplass ved sine arbeidsplasser i de større byene, for på den måten å bruke både gulrot og pisk for å fremme en mer miljøvennlig transport.

De sosiale ordningene for selvstendig næringsdrivende har vi heldigvis fått gjort noe med f.o.m. 1. juli i år. Vi går noe lenger i vårt forslag i denne saken. Det samme er en gjenganger fra Kristelig Folkeparti: å støtte oppunder frivilligheten og øke gavefradraget til 18 000 kr.

Vi har et stramt arbeidsmarked, og vi har gode førtidspensjonsordninger. For å bidra til at flere står lenger i arbeid, foreslår vi også et skattefradrag på 3 000 kr for

62-åringer og 63-åringer som jobber, og som ikke mottar noen form for pensjon ved siden av.

I andre enden av skalaen foreslår vi å kutte avkortingen for 68-åringer og 69-åringer, som i dag har avkortning på sin pensjon dersom de står i arbeid.

Med dette tar jeg opp de mindretallsforslag som Kristelig Folkeparti har i innstillingen.

Presidenten: Representanten Hans Olav Syversen har teke opp dei forslaga han refererte til.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:46:21]: Jeg vil bare komme inn på fire punkter i den foreliggende innstilling.

Det første gjelder forenkling av betaling av arbeidsgiveravgift ved private arbeidsoppdrag i hjemmet. Regjeringa får nå tilslutning til et forslag om at en ikke skal betale slik arbeidsgiveravgift før en har utbetalt 60 000 kr, mens beløpet tidligere var 50 000 kr. Samtidig viderefører en det ubegrensede fritaket for betaling av arbeidsgiveravgift ved privat pass av barn under 12 år og pass av barn med særlig store behov.

Det er et forbilde, og det er en fin endring fra Regjerings side. Jeg vil appellere til Regjeringa om å gjennomføre tilsvarende forenklinger på andre områder hvor regelverket og innbetalingene er mer til bry for den enkelte enn til gagn for statskassa. Det er en rekke slike regler som engasjerer mange, og som med fordel kunne vært forenklet på tilsvarende måte.

Det neste punktet gjelder fiskerfradraget. Det er et særskilt fiskerfradrag som går ut på at en kan få fradrag for 30 pst. av netto arbeidsinntekt fra fiske og fangst, oppad begrenset til 80 000 kr. Maksimalgrensen heves til 115 000 kr. Det er et positivt skritt.

Rederiskatteordninga er nok en gang et tema. Det viktigste der er føring av miljøfond – hvordan reglene er å forstå med tanke på regnskapsmessig egenkapital. For Regjeringa har det vært viktig å lage regler som legger til rette for at en del av det som Regjeringa kaller skatteforpliktelser etter rederiskatteordninga for 1996, skal kunne føres som egenkapital. Spørsmålet er hvordan det skal praktiseres. Det var en lengre debatt om denne saken i Odelstinget den 24. april, hvor jeg også kom inn på det spørsmålet. Jeg sa da at populært skal dette være snakk om «egenkapital med forpliktelser». Dersom det var uklart i forhold til dagens regnskapsforskrifter, må det presiseres ut fra den forståelse, og at den nye forståelsen da er egenkapital med forpliktelser. Det som var Regjeringas begrep i den debatten, var kvalifiserende miljøtiltak. Det er noe som følges opp i denne innstillinga. Altså: Ved investeringer i kvalifiserende miljøtiltak unngår en den beskatningen når en trer inn i ordninga.

Til slutt er det spørsmål om gjensidige brann- og husdyrforsikringsselskap. Der er det en regel fra skatteloven av 1911, hvor gjensidige brann- og husdyrforsikringsselskaper har fritak for skatteplikt. Det som er viktig i den gjennomgangen som Regjeringa har lovet, er at en går til kilden og ser på hva som var bakgrunnen for fritaket. Og formålet med fritaket for den type selskap den gangen var jo at en skulle få anledning til å opparbeide seg et fond så

en kunne ha rimelige premier, slik at en fikk mange med seg.

Nå er jo de mange med, men det som fortsatt gjenstår, i tråd med det opprinnelige formålet, er jo at det gjensidige selskap har som formål ikke å ta penger ut av selskapet. Altså: Det er et gjensidig selskap som skal ha som formål rimeligst mulige forsikringer for dem som deltar. Og de som deltar, de som er forsikringstakere, er jo også eiere av selskapet. Det er derfor viktig at en får en gjennomgang med den forståelsen. De selskap som i det siste har lagt opp til at en skal ta penger ut av selskapet, har altså brutt med det gjensidige prinsippet, og for de selskapene er det helt naturlig at en går over til å måtte betale skatt av sine overskudd.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Svein Flåtten (H) [11:51:09]: I et replikkordskifte tidligere i dag om fiskerfradraget og nettolønnsordningen viste representanten Aasen Agdestein nokså stor bekymring for det hun kalte «lønnsspiralen», som var kommet som en følge av nettolønnsordningen i et veldig hett arbeidsmarked. Hun var lite spesifikk med hensyn til hva hun tenkte om dette. Representanten Lundteigen pleier ofte å være mer presis med hensyn til hvordan han vil løse problemer – hvis man da ser det som et problem.

Deler representanten Lundteigen denne bekymringen for utviklingen når det gjelder totalen av nettolønnsordningen, som snart er på 2 milliarder kr, men som ikke minst bidrar til å presse opp lønnsnivået og stjeler folk fra andre yrker, bl.a. antakelig fra landbruket?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:52:10]: Jeg tror nok dette har liten betydning for landbasert virksomhet, hva det nå enn er. Det som er poenget med nettolønnsordninga, er at det er en ordning som innebærer at arbeidsgiver får en rimeligere arbeidskraft enn hva en ellers ville ha fått. Derfor slutter jeg meg fullt ut til det som representanten Agdestein har sagt om virkninga av nettolønnsordninga.

Det Regjeringa nå har gjort, er å justere på ordninga, slik at den er mer i samsvar med det som var det opprinnelige utgangspunkt, og at en dermed også vil kunne få en større grad av forståelse og oppslutning i befolkninga. Hva som for øvrig vil skje med nettolønnsordninga, er det ikke gitt å si. Det er noe som kommer opp i kommende budsjetter.

Lars Sponheim (V) [11:53:16]: Vi har lest i avisene at representanten Lundteigen partikollega, lederen av næringskomiteen, har ledet et arbeid i Senterpartiets «verksted for næringspolitikk», som har kommet med innspill til partiets programarbeid. Vi har forstått ifølge avisene at denne gruppen går inn for å kutte formuesskatt på arbeidende kapital, dobling av bunnfradrag, betinget fritak for arveavgift til generasjonsskifte i familiebedrifter og et eget næringsfradrag for selvstendig næringsdrivende. Jeg skal ikke gjøre det til noe poeng at Senterpartiet har hatt mulighet til å stemme for dette allerede i dag, men jeg forstår at man kanskje kan være underveis.

Spørsmålet mitt til representanten Lundteigen blir: Deler han sin partikollegas syn på disse skattespørsmålene, og ser han det slik at det kan være en mulighet for at dette kan være Senterpartiets politikk i neste periode?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:54:06]: Dette er et viktig arbeid som en del av forberedelsen til det kommende stortingsvalgprogrammet. Hva som kommer ut av det, er det landsmøtet i Senterpartiet som avgjør. Det som er mitt og Ola Borten Moes syn, er at en må legge til rette for varig produksjonsnæringsliv på fastlandet og bruke de nødvendige virkemidler som inngår der, også skatt og avgift, for å medvirke til det. Senterpartiet står i en lang tradisjon med langsiktighet i regelverket og langsiktighet i opparbeidelsen av egenkapital og utvikling av bedrifter. De stimulanseiltak en må få til for det, må avveies mot de fordelingsvirkningene det har. Ola Borten Moe representerer partiet på en god måte i næringspolitiske spørsmål.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:55:08]: Senterpartiet har tradisjon for å være et næringsvennlig parti, og som nevnt i innlegget mitt, har vi med interesse notert oss det som også representanten Lundteigen nå refererte til, dette arbeidet i forbindelse med programmet.

I Soria Moria-erklæringen er det nevnt et spesielt forhold, nemlig overgangen ved generasjonsskifter og arveavgiften i så måte. Dette er antakelig siste budsjett som denne regjeringen legger fram og har fullstendig hånd på, så mitt spørsmål blir: De som er i disse bedriftene og nå venter på et svar fra Regjeringen i så måte, kan de se fortrøstningsfullt på budsjettet?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:56:04]: Det vil nok avhenge av øynene som ser. Regjeringa har jo i statsbudsjettet for 2008 sagt at det er en særlig oppmerksomhet rundt arveavgiften. Det er et av de prioriterte områdene som en vil gå inn på. Et tema som kommer opp både i forbindelse med overdragelse av næringsvirksomhet, og også overdragelse av bolig, er jo at det er behov for en gjennomgang av regelverket. Det vil føre til problemer for dem som overtar og må betale markedsverdi av det når verdien av det en overtar ved bruk, er langt lavere enn det den er i et fritt marked. Det er en problemstilling som Senterpartiet har høyt i fokus.

Presidenten: Replikskordskiftet er over.

Lars Sponheim (V) [11:57:14]: Det er en, skal vi si, stille stund i Odelstinget i dag, selv om vi tar opp det som vanligvis er så politiserte spørsmål som skattespørsmål ett år og en sommerferie før et valg. Vi våknet jo mange til Politisk kvarter i dag, hvor landets finansminister varslet at det skulle bli en tøffere linje, og ikke minst at skattespørsmål kommer til å bli sentralt i en tøffere linje. Vi får tro det er en ekstraordinær situasjon i huset, hvor dynamikken og nerven ligger i Lagtinget. Det er så spesielt at vi kan vel glede oss over det, vi er i Odelstinget også.

Det er vel også slik at revidert nasjonalbudsjett som vi har til behandling i dag, heller ikke inviterer til de store

bølger. Det er rimelig udramatisk og upolitisk vil jeg si. Så kan man selvfølgelig være enig i at revidert nasjonalbudsjett ikke er en arena for de store skatte- og avgiftsendringene, men jeg synes også her at det er viktig å prøve å øyne en kurs. Den har jeg problemer med å se. Den eneste kursen som øynes, er Regjeringens reversering av seg selv i revidert nasjonalbudsjett gjennom økt fiskerfradrag og endringer i skattlegging av småkraftverk. Begge deler er i motstrid til det Regjeringen og regjeringspartiene mente var riktig for bare et halvt år siden. Det er ingen skam å snu, og i hvert fall ikke til det bedre. Det er bra.

Venstre mener at skatte- og avgiftspolitikken er et sentralt virkemiddel for å fremme verdiskaping. Dessverre ser den sittende regjering helt bort fra dette, og har brukt sine første snaut tre år til å fremme en rekke målrettede og på sikt skadelige skatteskjerpelser overfor næringslivet. Venstre vil ha et skatte- og avgiftssystem som stimulerer til nyskaping, arbeid og miljøvennlig atferd. Derfor vil Venstre ha et skattesifte fra rød til grønn skatt. I gjentatte runder fra denne talerstolen har jeg fått forsikringer om at det også er en retning som Regjeringen og regjeringspartiene ønsker å gå i. Men så langt er det i beste fall en retning som det går i med små skritt.

En av de viktigste forutsetningene for å skape det kreative Norge er at skatten på arbeid ikke blir for høy. Høy marginalsatt betyr at det blir vanskeligere å konkurrere med omverdenen om å holde på vår høyt utdannede og velkvalifiserte arbeidskraft. For Venstre er ikke skattelette et mål i seg selv, men av og til et middel for å få til en riktig og dynamisk politikk.

Det avgjørende er ikke det samlede skatte- og avgiftsnivået, eller om 2004-nivået er det perfekte, men den innretningen som er på den samlede skatte- og avgiftspolitikken. Det har de siste åtte årene vært et bevis på. Mens det samlede skattenivået er mange milliarder kr lavere i dag enn det var under Stoltenberg I-regjeringen, er skatteinntektene dramatisk høyere. Det skyldes at innretningen på skatte- og avgiftspolitikken er annerledes, først og fremst gjennom skattereformen som Venstre var en pådriver for å få igjennom, men også gjennom viktige Venstre-seire som å få fjernet investeringsavgiften og den kompliserte og urettferdige delingsmodellen.

Derfor er det like meningsløst å fastsette et mål for antall milliarder i samlet skattelette som det er å fastslå at et bestemt skattenivå skal ligge fast. Skattepolitikken må selvfølgelig være forutsigbar, men også dynamisk nok til å ta opp i seg de utfordringene som ligger i den økonomiske politikken. Dessuten er det en kjensgjerning at skattelette fører til mindre press på rente og kronekurs enn tilsvarende beløp brukt i økte offentlige utgifter.

For to uker siden kunne vi lese at Senterpartiets «verksted for næringspolitikk», ledet av stortingsrepresentant og næringskomiteleder Ola Borten Moe, hadde sendt sine innspill til partiets programarbeid. Senterpartigruppen går inn for å kutte formuesskatt på arbeidende kapital, doubling av bunnfradrag og betinget fritak for arveavgift ved generasjonsskifte i familiebedrifter og et eget næringsfradrag for selvstendig næringsdrivende. For oss i finanskomiteen vitner vel dette ikke så mye om nytenkning, men mer om at

Senterpartiet har tatt et slags «best of» fra opposisjonens forslag som er behandlet i finanskomiteen denne våren, og forsøkt å gjøre det om til senterpartipolitikk. Det er i og for seg bra og prisverdig. Men her er det jo ingen grunn til å vente. Dersom Senterpartiet mener alvor med disse forslagene, er det bare å stemme for både arveavgiftsnedskrivning i familieeide bedrifter, økt bunnfradrag og eget næringsfradrag under voteringen i dag. Da vil det få flertall. Men når det kommer til stykket, svikter nok Senterpartiet ved voteringen i dag – igjen. Men vi får håpe på neste periode.

Venstre fremmer i dag en rekke målrettede forslag til endringer i skatte- og avgiftslovgivningen for nettopp å stimulere til et nyskapeende, miljøvennlig næringsliv i framtiden. Derfor foreslår vi bl.a. eget næringsfradrag for selvstendig næringsdrivende, betinget fritak for arveavgift ved eierskifte i familieeide bedrifter kombinert med høyere bunnfradrag, og reelle forbedringer i selvstendig næringsdrivendes sosiale rettigheter uten at disse overfinansieres av de selvstendig næringsdrivende selv. Vi foreslår også en del andre ting, som står i innstillingen.

Til slutt vil jeg få ta opp de forslag som Venstre har fremmet i innstillingen.

Presidenten: Representanten Lars Sponheim har teke opp dei forslaga som han refererte til.

Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 5.
(Votering, sjå side 719)

Sak nr. 6 [12:02:38]

Innstilling fra utenrikskomiteen om lov om endring i lov 27. februar 1930 nr. 3 om Bouvet-øya, Peter I's øy og Dronning Maud land m.m. (Innst. O. nr. 75 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 62 (2007-2008))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, sjå side 727)

Berit Brørby gjeninntok her presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering, uttalte **presidenten:** Odelstinget går da til votering.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v
om endringer i sjøloven, skipssikkerhetsloven,
NIS-loven og småbåtloven

I

I lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) gjøres følgende endringer:

§ 1 tredje ledd fjerde punktum skal lyde:

Det er et vilkår at skipet inngår som ledd i *en økonomisk virksomhet* som er etablert i Norge, og at skipet drives fra Norge.

§ 475 skal lyde:

§ 475 Meldeplikt

Skipsføreren eller rederiet skal straks gi *den myndighet Kongen bestemmer* melding om sjøulykke. Det skal også gis slik melding når skipet har grunnstøtt eller har støtt sammen med et annet skip, selv om tilfellet ikke er å anse som sjøulykke etter § 472. *Kongen kan ved forskrift fastsette nærmere regler om meldeplikten.*

Meldeplikt etter første ledd har også enhver som blir vitne til en sjøulykke, eller som blir oppmerksom på vrakerer eller andre forhold som gir grunn til å frykte at det har inntruffet sjøulykke, dersom vedkommende ikke etter forholdene har grunn til å anta at slik melding er unødvendig.

Kongen kan fastsette forskrifter som pålegger skipsføreren eller rederiet innen en viss frist å gi den myndighet Kongen bestemmer en etterfølgende rapport med nærmere bestemt informasjon om forhold knyttet til sjøulykken.

II

Lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 47 annet ledd skal lyde:

Rederiet eller skipsføreren skal gi *den myndighet Kongen bestemmer* melding og rapport ved skade eller sykdom som rammer den som har sitt arbeid om bord. *Skyldes skaden en arbeidsulykke eller skipsulykke som er omfattet av reglene om sjøulykker i kapittel 18 avsnitt II i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven), skal melding og rapport om skade skje etter regler gitt i eller i medhold av sjøloven § 475.*

III

Lov 12. juni 1987 nr. 48 om norsk internasjonalt skipsregister § 9 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette at mulig søksmål om riktigheten av vedtak etter § 12 annet ledd må reises innen en særskilt frist fra det tidspunkt da melding om fristfastsettingen kom frem til vedkommende part.

IV

Lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 26 b skal lyde:

Kongen kan gi forskrift om at fører av fritidsbåt må oppfylle krav til minstealder, helsetilstand, opplæring og andre kvalifikasjonskrav, *herunder båtførerprøve*. Forskriften fastsetter bestemmelser om kontroll med at kravene oppfylles, *båtførerregister* og om gebyr.

V

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at forskjellige bestemmelser skal tre i kraft til forskjellig tid.

Presidenten: Presidenten vil først la votere over IV § 26b. Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

1. Komiteens innstilling til IV § 26b ble med 59 mot 19 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 12.11.44)
2. Komiteens innstilling til I, II, III og V ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v
om endringer i folketrygdloven

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 10-8 tredje ledd bokstav d skal lyde:

tidligere har mottatt rehabiliteringspenger *eller attføringspenger*; og igjen blir arbeidsufør på grunn av samme sykdom innen ett år.

§ 10-8 tredje ledd bokstav e skal lyde:

tidligere har mottatt rehabiliteringspenger *eller attføringspenger*; og igjen blir arbeidsufør på grunn av en annen sykdom innen seks måneder mens vedkommende er i arbeid uten å ha opparbeidet seg rett til sykepenger fra trygden på nytt,

§ 10-8 tredje ledd ny bokstav h skal lyde:

har vært sammenhengende minst 50 prosent arbeidsufør på grunn av sykdom, skade eller lyte og etter forskrift fastsatt med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester § 13 har mottatt stønad til livsopphold etter å ha avsluttet en lang dagpengeperiode under sykdom.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Under debatten har Robert Eriksson satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Vedtak til lov
om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19
om
folketrygd (folketrygdloven)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:
§ 3-2 fjerde og femte ledd skal lyde:

Full grunnpensjon utgjør likevel 90 prosent av grunnbeløpet dersom pensjonisten lever sammen med en ektefelle

- a) som får foreløpig uførepensjon, uførepensjon eller alderspensjon,
- b) som får avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3-19 sjette ledd, eller
- c) som har en årlig inntekt, inkludert kapitalinntekt, som er større enn to ganger grunnbeløpet.

I tillegg til de personene som er likestilt med ektefeller etter § 1-5 skal bestemmelsene i fjerde ledd også gjelde for samboerpar som har levd sammen i 12 av de siste 18 månedene. Full grunnpensjon skal utgjøre 90 prosent av grunnbeløpet også når pensjonistens samboer mottar pensjon eller overgangsstonad etter kapitlene 16 eller 17.

§ 3-3 fjerde ledd skal lyde:

Stortinget fastsetter særtilleggets størrelse i prosent av grunnbeløpet.

§ 3-3 femte ledd oppheves.

§ 3-3 sjette ledd skal lyde:

For en pensjonist som fyller vilkårene for rett til ektefelle tillegg for forsørget ektefelle over 60 år, utgjør særtillegget to ganger *grunnbeløpet*.

§ 3-4 annet ledd skal lyde:

For en enslig pensjonist utgjør minstepensjonen summen av *to ganger grunnbeløpet*.

§ 3-4 tredje ledd skal lyde:

For et ektepar utgjør minstepensjonen *180 prosent* av grunnbeløpet tillagt to ganger *grunnbeløpet*.

§ 3-21 første ledd første punktum skal lyde:

Et medlem som blir ufør før fylte 26 år på grunn av en alvorlig og varig sykdom, skade eller lyte som er klart dokumentert, får medregnet framtidige pensjonspoeng med minst *4,30* for hvert år.

II

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Loven trer i kraft straks, og virkningene av loven etterregnes fra 1. mai 2008. Endringene gis også virkning for pensjonstilfeller som har begynt å løpe før 1. mai 2008.»

Presidenten vil først la votere over dette forslaget.

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 59 mot 19 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.13.12)

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slike vedtak:

A

Lo v

om endringer i folketrygdloven

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-21 første ledd første punktum skal lyde:

Et medlem som blir ufør før fylte 26 år på grunn av en alvorlig og varig sykdom, skade eller lyte som er klart dokumentert, får medregnet framtidige pensjonspoeng med minst *3,50* for hvert år.

§ 3-26 femte ledd bokstav a skal lyde:

Dersom pensjonisten har rett til ektefelle tillegg, men ikke barnetillegg, skal fribeløpet svare til *et beløp lik 3,3366 ganger grunnbeløpet*.

§ 3-26 femte ledd bokstav c første punktum skal lyde:

Dersom pensjonisten har rett til barnetillegg for barn som ikke bor sammen med begge foreldrene, skal fribelø-

pet for det første barnet svare til *et beløp lik 2,6433 ganger grunnbeløpet*.

II

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

1. Endringen i § 3-21 trer i kraft straks og gis virkning fra 1. mai 2008 for løpende tilfeller. Endringen gis også virkning for personer med tilleggspensjon hvor framtidige pensjonspoeng beregnet på grunnlag av § 3-21 er godskrevet etter § 3-19.
2. Endringene i § 3-26 trer i kraft straks og gis virkning fra 1. mai 2008.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Videre var innstilt:

B

Dokument nr. 8:126 (2007-2008) – representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson og Carl I. Hagen om lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) – vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Under debatten har Christian Tybring-Gjedde på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre satt fram to forslag.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til forbedret ordning for individuell pensjonssparing slik at skattenivået på skattefritakene ved innskudd i ordningen og nivået på beskatningen av utbetalingene av pensjonen blir symmetriske.»

Dette forslaget blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Det voteres over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«I lov om individuell pensjonsordning skal følgende paragrafer lyde:

I

§ 1-3 (4):

Samlet årlig innbetaling av innskudd, premie og vederlag for administrasjon av pensjonsavtalen, herunder vederlag for forvaltning av årets innskudd og premie, kan for hver person ikke overstige 40 000 kroner. Innbetaling som nevnt i første punktum kan ikke trekkes av pensjonskapital

§ 2-8 annet ledd:

(2) Ved kundens død skal pensjonskapital som forvaltes i pensjonsspareavtale, benyttes til pensjon til navngitt begunstiget, jf. forsikringsavtaleloven § 15-2 og §§ 3-7 og 3-8 i loven her. Dersom pensjonsspareavtalen ikke inneholder navngitt begunstiget skal pensjonskapitalen utbetales til dødsboet. Det samme gjelder pensjonskapital i henhold til pensjonskapitalbevis utstedt etter § 2-5 første eller annet ledd som forvaltes i spareavtale i henhold til § 2-6 første ledd.

§ 4-1 tredje ledd:

(3) Reglene i kapittel 1 og 2 gjelder tilsvarende for individuell pensjonsspareavtale som er tilknyttet en kollektiv tjenstepensjonsordning med mindre annet følger av §§ 4-2 til 4-5.

Ny § 4-5 skal lyde:

§ 4-5 *Anvendelse av pensjonskapital ved kundens død*

(1) Ved kundens død skal pensjonskapital som forvaltes i individuell pensjonsspareavtale, benyttes til barnpensjon eller i tilfelle til etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner eller samboer etter reglene i innskuddspensjonsloven § 7-4. Det samme gjelder pensjonskapital i henhold til pensjonskapitalbevis utstedt etter § 2-5 første eller annet ledd som forvaltes i spareavtale i henhold til § 2-6 første ledd.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 42 mot 35 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.14.56)

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v

om individuell pensjonsordning

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser

§ 1-1 *Virkeområde mv.*

(1) Loven gjelder avtaler om individuell pensjonsspareavtale og individuell pensjonsforsikringsavtale (pensjonsavtale) som inngås mellom en pensjonsinretning (institu-

sjonen) og en person (kunden). Som pensjonsspareavtale regnes også avtale med tilknyttet forsikringselement, herunder kapitaliseringsprodukter hvor retten til ytelser ikke faller bort ved kundens død.

(2) Kongen kan ved forskrift gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i loven her.

§ 1-2 *Hvem som kan inngå pensjonsavtaler*

(1) Pensjonsavtale kan inngås av personer som har fylt 18 år.

(2) Pensjonsavtale kan inngås med institusjon som har tillatelse fra norske myndigheter til å drive virksomhet her i riket som bank, livsforsikringsselskap, pensjonsforetak eller forvaltningsselskap for verdipapirfond, med mindre annet følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av lov.

(3) Pensjonsavtale kan også inngås med kredittinstitusjon, livsforsikringsselskap, pensjonsforetak eller forvaltningsselskap for verdipapirfond som er hjemmehørende i annen stat innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, og som har adgang til å drive tilsvarende virksomhet som nevnt i annet ledd her i riket.

§ 1-3 *Krav til pensjonsytelser mv.*

(1) Pensjonsavtalen skal gi kunden rett til alderspensjon i samsvar med bestemmelsene i loven her. Minst en tredjedel av samlet årlig innskudd, premier og vederlag for administrasjon av avtalen, herunder vederlag for forvaltning av årets innskudd og premie, skal benyttes til oppbygging av alderspensjon.

(2) Pensjonsavtalen kan, i tillegg til alderspensjon, omfatte forsikringer som gir rett til innskuddsfritak eller premiefritak i samsvar med uføregraden når uføregraden er minst 20 prosent.

(3) Pensjonsavtalen kan også omfatte forsikringer som gir rett til uførepensjon eller andre uføreytelser, etterlattepensjon og barnpensjon for så vidt retten til slike ytelser ikke er i strid med bestemmelsene i loven her.

(4) Samlet årlig innbetaling av innskudd, premie og vederlag for administrasjon av pensjonsavtalen, herunder vederlag for forvaltning av årets innskudd og premie, kan for hver person ikke overstige 15 000 kroner. Innbetaling som nevnt i første punktum kan ikke trekkes av pensjonskapital.

§ 1-4 *Pensjonskapitalen*

(1) En kundes pensjonskapital omfatter de midler som til enhver tid er knyttet til en pensjonsavtale som følge av innbetalinger av innskudd eller premie fra kunden, samt den avkastning institusjonen har tilført pensjonskapitalen. Alderspensjonskapitalen omfatter midler knyttet til kundens rett til alderspensjon.

(2) Pensjonskapital knyttet til pensjonsavtale kan ikke utbetales av institusjonen på annen måte enn som årlige pensjonsytelser, med mindre annet følger av bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her.

(3) Pensjonskapitalen og retten til utbetaling av ytelser etter en pensjonsavtale kan ikke overdras eller pantsettes av kunden eller på annen måte benyttes til dekning av kundens kreditorer. Kundens rettigheter etter

pensjonsavtalen kan heller ikke gjenkjøpes av institusjonen.

(4) Motregning kan ikke skje i midler som inngår i pensjonskapitalen. Ved utbetaling av ytelser kan det likevel foretas motregning med krav som utpringer av pensjonsavtalen (konnekse krav).

§ 1-5 Flytterett

(1) Kunden kan flytte pensjonsavtalen med tilhørende midler til en annen institusjon, jf. forsikringsloven § 11-1. Flytting av individuelle pensjonsavtaler etter denne lov skal skje etter forsikringsloven § 11-13 og § 11-14 sjette ledd, likevel slik at avtalen kan sies opp med én måneds varsel. Dersom den pensjonsinnretningen kontrakten flyttes til skal foreta ny helseprøving av kunden, kan oppgjørfristen etter forsikringsloven § 11-6 likevel forskyves med den tid utover en måned som det tar før endelig helseprøving foreligger.

§ 1-6 Institusjonens informasjonsplikt

(1) Før pensjonsavtalen inngås, skal institusjonen skriftlig gi kunden opplysninger om binding av pensjonskapitalen i avtaleperioden og om hvilke pensjonsytelser avtalen omfatter, samt om reglene for utbetaling av ytelser. Før avtalen inngås, skal institusjonen også opplyse om relevante skatteregler, samt informere om eventuelle endringer i disse skattereglene i løpet av avtaleperioden. Institusjonen skal også gi kunden opplysninger etter § 4-1 annet ledd og § 5-7 annet ledd.

(2) Institusjonen skal hvert år gi kunden kontoutskrift med informasjon som angitt i § 1-7 første ledd. Kontoutskriften skal vedlegges oppdatert informasjon over utviklingen av alderspensjonskapitalen og pensjonsytelsene under ulike innskudds- og premienivåer og beregningsforutsetninger, inkludert informasjon om usikkerheten i beregningsforutsetningene.

(3) Opplysningene som nevnt i første og annet ledd skal gis på norsk, men kan gis på annet språk hvis kunden ber om dette.

(4) Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om institusjonens informasjonsplikt.

§ 1-7 Kontoføring

(1) Institusjonen skal føre konto for hver pensjonsavtale. Kontoen skal for hvert år minst angi

- a) årets innskudd eller premie,
- b) årets vederlag for dekning av henholdsvis risiko, administrasjon av pensjonsavtalen og forvaltning av pensjonskapitalen, samt vederlag som er avregnet i avkastning av forvaltning av tidligere opptjent pensjonskapital,
- c) årets avkastning av pensjonskapitalen, herunder avkastning som er benyttet til å dekke avregnet vederlag for forvaltning av tidligere opptjent pensjonskapital,
- d) årets avkastning, herunder overskudd, tilordnet pensjonskapitalen,
- e) alderspensjonskapital opptjent i løpet av året og samlet alderspensjonskapital ved utgangen av året, og

f) pensjonskapital knyttet til uføre-, etterlatte- og barnepensjoner.

(2) Kontoutskriften skal være utsendt innen tre måneder etter utløpet av året. For pensjonsforsikringsavtaler med rett til overskudd er fristen fem måneder.

§ 1-8 Ligningsforhold

(1) Det skal fremgå av avtalevilkårene, kvitteringer for innbetalt innskudd, premie og vederlag som nevnt i § 1-3 og meldinger til ligningsmyndighetene at dokumentene gjelder pensjonsavtale etter loven her.

(2) Institusjonen er ansvarlig for at opplysninger som fremgår av dokumenter som nevnt i første ledd er riktige.

§ 1-9 Tilsyn

(1) Kredittilsynet fører tilsyn med pensjonsordninger etter loven her.

(2) Finner Kredittilsynet at en pensjonsordning er eller forvaltes i strid med lov eller forskrift, kan Kredittilsynet pålegge institusjonen å rette på forholdet innen en fastsatt frist.

(3) Bestemmelsene i foretakspensjonsloven § 2-7 fjerde og femte ledd gjelder tilsvarende så langt de passer.

Kapittel 2. Individuelle pensjonsspareavtaler

§ 2-1 Pensjonsspareavtalen

(1) Pensjonsspareavtalen skal inngås skriftlig. Før avtalen inngås, skal institusjonen gi kunden relevante eksempler på ulike innskuddsnivåer og antatt alderspensjonskapital ved nådd pensjonsalder, inkludert informasjon om usikkerheten i beregningsforutsetningene.

(2) Pensjonsspareavtalen skal angi hvilke pensjonsytelser som omfattes av pensjonsordningen og vilkårene for utbetaling, samt hvilke regler som skal gjelde for adgangen for kunden og institusjonen til å endre, flytte eller si opp avtalen i avtaleperioden.

(3) Dersom institusjonen ikke skal tilby forsikringer som omfattes av pensjonsordningen i henhold til § 1-3 annet og tredje ledd, skal det i pensjonsspareavtalen også angis hvilken institusjon som skal overta slik forsikring.

(4) Pensjonsspareavtalen skal også fastsette vederlaget til institusjonen for administrasjon av avtalen, herunder vederlag for forvaltning av alderspensjonskapitalen samt i tilfelle vederlag for administrasjon av forsikring som er tilknyttet avtalen. Fastsatt vederlag for forvaltning av alderspensjonskapitalen omfatter også den godtgjørelse for kapitalforvaltning hos institusjonen eller annen kapitalforvalter, herunder tegningsprovisjoner, som avregnes mot avkastningen ved forvaltning av alderspensjonskapitalen, herunder midler plassert direkte eller indirekte i andeler i verdipapirfond eller annen investeringsportefølje. Institusjonen skal sørge for at også avregnede beløp blir tilordnet som avkastning av alderspensjonskapitalen.

(5) Pensjonsspareavtalen skal angi om institusjonen garanterer en avkastning som skal oppnås ved forvaltningen av alderspensjonskapitalen, og i tilfelle størrelsen på avkastningsgarantien. Avkastning tilordnes alderspensjonskapitalen selv om den overstiger oppgitt rentesats.

(6) Dersom pensjonskapitalen skal forvaltes i egen in-

vesteringsportefølje, skal pensjonsspareavtalen angi sammensetningen av porteføljen, kundens rett til å endre sammensetningen og vilkårene for slik endring. For avtale med særskilt avkastningsgaranti fra institusjonen skal garantien og vederlaget for denne angis.

(7) Institusjonen kan ikke kreve eget gebyr for inngåelsen av pensjonsspareavtalen, med mindre dette er særskilt avtalt med den enkelte kunde.

§ 2-2 Årlige innbetalinger

(1) Avtalen skal inneholde en betalingsplan som fastsetter hvilke årlige innbetalinger kunden skal foreta.

(2) Kunden kan endre betalingsplanen ved melding til institusjonen. Uten å endre betalingsplanen kan kunden for det enkelte år foreta innbetaling til individuell pensjonsordning som er 25 prosent høyere eller lavere enn det som følger av betalingsplanen, likevel slik at grensen for årlig innbetaling i § 1-3 fjerde ledd ikke overskrides. Kunden kan også gi institusjonen melding om at innbetaling etter betalingsplanen helt eller delvis ikke vil bli foretatt for en angitt periode.

(3) Dersom kunden endrer eller unnlater å foreta betaling i henhold til annet ledd, skal kunden likevel betale premier til forsikringer som nevnt i § 1-3 annet og tredje ledd som er flerårige. Premier til slike forsikringer kan ikke overstige samlede premier som det ville ha vært anledning til å betale dersom årlig innbetaling ble foretatt i henhold til betalingsplanen.

§ 2-3 Pensjonsspareavtalen avbrytes av kunden

(1) Kunden kan når som helst avbryte pensjonsspareavtalen ved melding til institusjonen. Har kunden ikke foretatt innbetaling og institusjonen etter forfall har sendt kunden et varsel med krav om innbetaling, skal pensjonsspareavtalen anses avbrutt av kunden tre måneder fra den dato varselet ble sendt, med mindre kunden foretar innbetaling innen utløpet av samme tremånedersperiode. Dette gjelder likevel ikke hvis kunden har gitt institusjonen melding som nevnt i § 2-2 annet ledd tredje punktum. Ved avbrudd av pensjonsspareavtalen skal institusjonen utstede pensjonskapitalbevis etter reglene i innskuddspensjonsloven § 6-2. Pensjonskapitalbeviset skal angi hvilke vederlag som kunden skal betale etter at pensjonsspareavtalen er avbrutt.

(2) Alderspensjonskapitalen i henhold til pensjonskapitalbevis som nevnt i første ledd kan overføres til en annen pensjonsspareavtale som kunden har, og inngå i alderspensjonskapitalen knyttet til denne avtalen, forutsatt at avtalene forvaltes av samme institusjon.

(3) Avbrudd av pensjonsspareavtalen medfører også avbrudd av forsikringer som er omfattet av avtalen. For øvrig gjelder forsikringsavtalelovens regler om avbrudd av forsikringsavtale og manglende premiebetaling.

§ 2-4 Pensjonsalder

(1) Pensjonsalderen er 67 år. Det kan avtales en høyere pensjonsalder.

(2) For kunde som er medlem av en lovregulert offentlig eller privat tjenstepensjonsordning, kan det avtales

samme pensjonsalder som kundens pensjonsalder i tjenstepensjonsordningen. Dersom kunden ikke lenger oppfyller vilkårene for den avtalte pensjonsalderen eller opphører å være medlem av tjenstepensjonsordningen, gjelder første ledd. Kunden skal uten ugrunnet opphold informere institusjonen dersom kunden ikke lenger oppfyller vilkårene for den avtalte pensjonsalderen.

(3) Bestemmelsene i paragrafen her er ikke til hinder for at den avtalte pensjonsalderen senere endres innenfor rammen av paragrafen her.

§ 2-5 Pensjonskapitalbevis

(1) Når kunden har nådd pensjonsalderen, skal institusjonen utstede pensjonskapitalbevis med rett til straks begynnende alderspensjon. Kunden kan likevel kreve at slikt pensjonskapitalbevis utstedes på det tidspunkt kunden har rett til alderspensjon fra folketrygden.

(2) Det kan avtales at kunden kan kreve at slikt pensjonskapitalbevis utstedes før fastsatt pensjonsalder dersom kunden ikke mottar lønn, likevel ikke tidligere enn fra fylte 62 år. I så fall kan det også avtales at pensjonsytelsen skal settes ned ved fylte 67 år, men ikke med mer enn 50 prosent.

(3) Har kunden rett til uføreytelser fra folketrygden, men ikke rett til uføreytelser etter pensjonsavtalen som nevnt i § 3-6, kan kunden kreve at institusjonen utsteder pensjonskapitalbevis med rett til straks begynnende pensjon som omfatter pensjonskapitalen på utstedelsestidspunktet. Pensjonskapitalbeviset skal forvaltes i henhold til egen spareavtale. Årlig ytelse fastsettes i samsvar med uføreggraden og etter § 2-7 første ledd tredje punktum og femte ledd så

langt de passer, og utbetales så lenge kunden har rett til uføreytelser fra folketrygden. Gjenværende pensjonskapital utbetales etter reglene om alderspensjon.

§ 2-6 Bruk av pensjonskapitalbevis

(1) I utbetalingsperioden skal pensjonskapitalbevis utstedt etter § 2-5 første eller annet ledd forvaltes i egen spareavtale, med mindre kunden velger å konvertere pensjonskapitalbeviset til pensjonsforsikringsavtale i samsvar med bestemmelsene i kapittel 3, eller annet følger av annet eller tredje ledd.

(2) Pensjonskapitalbevis med rett til straks begynnende alderspensjon kan slås sammen med annet pensjonskapitalbevis som gir kunden rett til utbetaling av alderspensjon, forutsatt at avtalene forvaltes av samme institusjon. Ved sammenslåing skal institusjonen utstede nytt pensjonskapitalbevis for samlet alderspensjonskapital som i utbetalingsperioden forvaltes i samsvar med bestemmelsene i første ledd. Første og annet punktum gjelder ikke pensjonskapitalbevis utstedt etter innskuddspensjonsloven § 7-2 som skal konverteres til pensjonsforsikring i utbetalingsperioden.

(3) Dersom institusjonen samtykker kan kunden benytte pensjonskapitalbevis utstedt etter § 2-5 første eller annet ledd som engangspremie for tillegg til alderspensjonsytelsen i henhold til pensjonsforsikringsavtale som er inngått ved konvertering av pensjonskapitalbevis etter innskudds-

pensjonsloven § 7-3 første ledd bokstav b. Tilsvarende gjelder for kunde som ønsker å benytte pensjonskapitalbevis som engangspremie for tillegg til alderspensjonsytelser i henhold til fripolise som er utgått fra ytelsesbasert tjenestepensjonsordning etter foretakspensjonsloven.

§ 2-7 Størrelsen av pensjonsytelsene. Utbetalingsperiode

(1) Dersom pensjonskapitalen skal forvaltes i henhold til spareavtale, skal alderspensjonen utbetales i et fastsatt antall år fra avtalt pensjonsalder og til fylte 77 år eller senere. Dersom avtalt pensjonsalder er høyere enn 67 år, skal alderspensjonen utbetales i minst 10 år. Det kan avtales at pensjonsytelsen skal settes ned etter 10 år fra avtalt pensjonsalder eller senere.

(2) Alderspensjonen i et enkelt år fastsettes med sikte på at den ikke skal utgjøre en større andel av pensjonskapitalen enn den andelen det aktuelle året utgjør av den gjenværende utbetalingsperioden. Ved fastsettelsen av årlig pensjonsytelse kan det tas hensyn til avtale om nedsettelse av pensjonsytelsen som nevnt i første ledd og § 2-5 annet ledd, samt forhold som nevnt i tredje og fjerde ledd i paragrafen her.

(3) Kunde som fortsatt mottar lønn etter nådd pensjonsalder, kan kreve at alderspensjon ikke skal utbetales i den utstrekning kunden mottar lønn. Ikke utbetalt alderspensjon blir værende i pensjonskapitalen.

(4) Kunden kan kreve at utbetalingen av alderspensjonen skal utsettes. Kunden kan også kreve at den årlige pensjonsytelsen i den første delen av utbetalingsperioden og for et bestemt antall år bare skal utgjøre en mindre del av pensjonsytelsen beregnet etter annet ledd. Ikke utbetalt alderspensjon blir værende i pensjonskapitalen.

(5) Dersom årlig pensjonsytelse blir mindre enn 20 prosent av folketrygdens grunnbeløp (G), kan ytelsesperioden settes ned til det antall hele år som vil gi årlig pensjonsytelse på om lag 20 prosent av grunnbeløpet.

(6) Avtalt tidspunkt for opphør, utbetaling eller nedsettelse av alderspensjonen kan senere endres innenfor rammen av paragrafen her.

§ 2-8 Ved kundens død

(1) Retten til alderspensjonskapitalen faller ikke bort ved kundens død.

(2) Ved kundens død skal pensjonskapital som forvaltes i pensjonsspareavtale, benyttes til barnepensjon eller i tilfelle til etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner eller samboer etter reglene i innskuddspensjonsloven § 7-4. Det samme gjelder pensjonskapital i henhold til pensjonskapitalbevis utstedt etter § 2-5 første eller annet ledd som forvaltes i spareavtale i henhold til § 2-6 første ledd.

(3) Pensjonskapital som ikke benyttes til ytelser etter annet ledd, utbetales som et engangsbeløp til dødsboet.

§ 2-9 Innskuddsfritak ved uførhet

(1) Dersom avtalen omfatter forsikring som gir rett til innskuddsfritak ved uførhet, har kunde som blir ufør med en uføregrad på minst 20 prosent rett til innskuddsfritak i samsvar med uføregraden. Uføregraden beregnes etter foretakspensjonsloven § 6-2.

(2) Innskuddsfritaket løper så lenge uføregraden er minst 20 prosent, men ikke lenger enn frem til kunden får rett til utbetaling av alderspensjon.

§ 2-10 Tilknyttede forsikringer

(1) Dersom avtalen omfatter forsikring som gir rett til uførepensjon eller andre uføreytelser, etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner eller samboer eller barnepensjon, gjelder §§ 3-6 til 3-8 tilsvarende.

Kapittel 3. Individuelle pensjonsforsikringsavtaler

§ 3-1 Pensjonsforsikringsavtale

(1) Pensjonsforsikringsavtale inngås i samsvar med og er undergitt reglene i forsikringsavtaleloven Del B for så vidt annet ikke følger av loven her. Institusjonen kan ikke kreve eget gebyr for inngåelsen av pensjonsforsikringsavtalen, med mindre dette er særskilt avtalt med den enkelte kunde.

(2) Pensjonsforsikringsavtalen skal angi hvilke ytelser som omfattes og vilkårene for utbetaling, samt hvilke premier og vederlag for tjenester kunden skal betale.

(3) Skal pensjonskapitalen forvaltes i særskilt investeringsportefølje, gjelder § 2-1 sjette ledd tilsvarende.

(4) Dersom pensjonsforsikringsavtalen opphører før kunden har nådd pensjonsalder, skal institusjonen utstede et pensjonsbevis. Pensjonsbeviset skal angi kundens rett til opptjent pensjon og tilhørende pensjonskapital på opphørstidspunktet, samt de vederlag for tjenester som kunden skal betale etter opphørstidspunktet.

§ 3-2 Pensjonsalder

(1) Pensjonsalderen er 67 år. Det kan avtales en høyere pensjonsalder.

(2) For kunde som er medlem av lovregulert offentlig eller privat tjenestepensjonsordning, kan det avtales samme pensjonsalder som kundens pensjonsalder i tjenestepensjonsordningen. Dersom kunden ikke lenger oppfyller vilkårene for den avtalte pensjonsalderen eller opphører å være medlem av tjenestepensjonsordningen, gjelder første ledd. Kunden skal uten ugrunnet opphold informere institusjonen dersom kunden ikke lenger oppfyller vilkårene for den avtalte pensjonsalderen.

(3) Bestemmelsene i paragrafen her er ikke til hinder for at den avtalte pensjonsalderen senere endres innen rammen av paragrafen her.

§ 3-3 Alderspensjon

(1) Retten til alderspensjon med tilhørende premiere-serve faller bort ved kundens død.

(2) Alderspensjon skal ytes fra avtalt pensjonsalder. Kunden kan likevel kreve at alderspensjonen skal utbetales fra det tidspunkt kunden har rett til alderspensjon fra folketrygden. Det kan avtales at alderspensjon skal utbetales før avtalt pensjonsalder dersom kunden ikke mottar lønn, likevel ikke tidligere enn fra fylte 62 år. I så fall kan det også avtales at pensjonsytelsen skal settes ned ved fylte 67 år, men ikke med mer enn 50 prosent.

(3) Kunde som fortsatt mottar lønn etter nådd pensjonsalder, kan kreve at alderspensjon ikke skal utbetales i den

utstrekning kunden mottar lønn. Ikke utbetalt alderspensjon blir værende i pensjonskapitalen (premiereserven).

(4) Kunden kan kreve at alderspensjon skal utbetales først fra et fastsatt tidspunkt etter at kunden har rett til pensjon. Kunden kan også kreve at den årlige pensjonsytelsen i den første delen av utbetalingsperioden og for et bestemt antall år bare skal utgjøre en mindre del av pensjonsytelsen. Ikke utbetalt alderspensjon blir værende i pensjonskapitalen (premiereserven).

(5) Utbetalingen av alderspensjon skal skje så lenge kunden lever. Det kan likevel avtales at utbetalingen av alderspensjon skal opphøre ved fylte 77 år eller senere, men ikke i noe tilfelle før alderspensjon har vært utbetalt i 10 år. Det kan avtales at pensjonsytelsen skal settes ned etter 10 år fra avtalt pensjonsalder eller senere.

(6) Dersom årlig pensjonsytelse blir mindre enn 20 prosent av folketrygdens grunnbeløp (G), kan ytelsesperioden kortes ned til det antall hele år som vil gi årlig pensjonsytelse på om lag 20 prosent av grunnbeløpet.

(7) Avtalt tidspunkt for opphør, utbetaling eller nedsettelse av alderspensjonen kan senere endres innenfor rammen av paragrafen her. Reglene for omregning i § 3-9 får da anvendelse.

§ 3-4 Alderspensjon uten ytelsesgaranti

(1) Dersom pensjonsforsikringsavtalen fastsetter at pensjonskapitalen skal forvaltes i en egen investeringsportefølje eller at størrelsen på pensjonsytelsene ikke er garantert av institusjonen, skal alderspensjonen i et enkelt år fastsettes med sikte på at den ikke skal utgjøre en større andel av premiereserven enn den andelen det aktuelle året utgjør av den gjenværende utbetalingsperioden. Ved fastsettelsen av årlig pensjonsytelse kan det tas hensyn til avtale om nedsettelse av pensjonsytelsen som nevnt i § 3-3 annet og femte ledd, samt forhold som nevnt i § 3-3 tredje og fjerde ledd.

§ 3-5 Premiefritak ved uførhet

(1) Dersom pensjonsforsikringsavtalen omfatter forsikring som gir rett til premiefritak ved uførhet, har kunde som blir ufør med en uføregrad på minst 20 prosent rett til premiefritak i samsvar med uføregraden. Uføregraden beregnes etter foretakspensjonsloven § 6-2.

(2) Premiefritaket løper så lenge uføregraden er minst 20 prosent, men ikke lenger enn frem til kunden får rett til utbetaling av alderspensjon.

§ 3-6 Uføreytelser

(1) Dersom pensjonsforsikringsavtalen omfatter forsikring som gir rett til uførepensjon, har kunden rett til uførepensjon etter avtalen i samsvar med uføregraden til enhver tid. Avtalt uføregrad for rett til uførepensjon kan ikke settes lavere enn 20 prosent eller høyere enn 50 prosent. Uføregraden beregnes etter foretakspensjonsloven § 6-2.

(2) Uførepensjonen skal tilsvare den alderspensjonen kunden ville ha rett til ved nådd pensjonsalder, eller en fastsatt årlig ytelse. Retten til uførepensjon opphører i alle tilfelle når kunden får rett til alderspensjon.

(3) En pensjonsforsikringsavtale som ikke omfatter for-

sikring som gir rett til uførepensjon, kan i stedet omfatte årlig forsikring av risiko for uførhet med rett til utbetaling av årlige uføreytelser for et avtalt antall år.

§ 3-7 Ektefelle-, partner- og samboerpensjon

(1) Pensjonsforsikringsavtalen kan omfatte forsikring som gir rett til etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner eller samboer. Etterlattepensjonen kan fastsettes som en del av kundens alderspensjon eller som en fastsatt årlig ytelse.

(2) Ektefelle-, partner- og samboerpensjon løper fra kundens død og til den etterlattes død. Det kan avtales at ektefelle-, partner og samboerpensjon skal opphøre når pensjon er utbetalt i 10 år, men ikke i noe tilfelle før den etterlatte har fylt 77 år. § 3-3 sjette ledd gjelder tilsvarende.

(3) Med samboer forstås her

- person som kunden har felles bolig og felles barn med,
- person som kunden lever sammen med i ekteskaps- eller partnerskapslignende forhold når det godtgjøres at forholdet har bestått uavbrutt i de siste fem år før kundens død, og det ikke forelå forhold som ville hindre at lovlig ekteskap eller registrert partnerskap ble inngått.

§ 3-8 Barnepensjon

(1) Pensjonsforsikringsavtalen kan gi rett til barnepensjon til barn, herunder stebarn og fosterbarn, under 21 år som kunden ved sin død pliktet å forsørge eller forsørgt.

(2) Avtalen skal inneholde bestemmelser om størrelsen eller beregningen av årlig barnepensjon.

(3) Barnepensjonen utbetales fra kundens død og opphører ved barnets død, likevel senest når barnet fyller 21 år. § 3-3 sjette ledd gjelder tilsvarende.

(4) Det kan avtales at barnepensjon bare skal utbetales i et fastsatt antall år.

§ 3-9 Forsikringsteknisk omregning av pensjonsytelser

(1) Dersom pensjonsalderen, tidspunktet for utbetaling, størrelsen av pensjonsytelsen, utbetalingsperioden eller opphørstidspunktet endres, skal alderspensjonsytelsen omregnes på forsikringsteknisk grunnlag ut fra beregningsgrunnlaget på endringstidspunktet.

(2) Ved omregning etter første ledd kan institusjonen beregne et fradrag i de forsikringstekniske avsetningene som står i forhold til endring i risiko. Som grunnlag for beregningen kan institusjonen kreve at kunden fremlegger legeerklæring. Dersom institusjonen vil kreve slikt fradrag skal den informere kunden skriftlig om dette og om grunnlaget for fradraget. Før kunden tar endelig standpunkt til om endringer som nevnt i første ledd skal gjennomføres, skal institusjonen opplyse kunden skriftlig om innestående verdi ved omberegningen og om hvor stort fradragsbeløpet vil være.

§ 3-10 Sammenlåing med fripolise

(1) Kunde med fripolise som er utgått fra ytelsesbasert tjenestepensjonsordning kan kreve at pensjonsforsikringsavtalen slås sammen med fripolisen med tilhørende midler, forutsatt at avtalene forvaltes av samme institusjon.

(2) Ved sammenslåing etter første ledd skal institusjonen omregne alderspensjonen på grunnlag av premiereservene for alderspensjonen på omregningstidspunktet. Har pensjonsforsikringsavtalen og fripolisen ulike utbetalingsperioder, skal det legges til grunn at alderspensjonen minst skal løpe inntil fylte 77 år, og ikke i noe tilfelle skal opphøre før utløpet av den lengste av utbetalingsperiodene. § 3-9 gjelder tilsvarende.

(3) Kongen kan ved forskrift fastsette nærmere regler om sammenslåing og omregning etter denne bestemmelsen.

Kapittel 4. Individuell pensjonsspareavtale knyttet til kollektiv tjenestepensjonsordning

§ 4-1 Individuell pensjonsspareavtale tilknyttet kollektiv tjenestepensjonsordning

(1) Medlem av en kollektiv tjenestepensjonsordning kan ved avtale med pensjonsinstitusjonen inngå individuell pensjonsspareavtale etter denne loven som knyttes til den kollektive tjenestepensjonsordningen. Som kollektiv tjenestepensjonsordning regnes her pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven eller foretakspensjonsloven, samt kommunale pensjonsordninger som omfattes av forsikringsloven kapittel 10.

(2) Individuell pensjonsspareavtale etter denne loven som er knyttet til kollektiv tjenestepensjonsordning, kan omfatte rett til forsikring av innskuddsfritak ved uførhet som nevnt i § 1-3 annet ledd hvis kunden ønsker slik forsikring. Dersom kunden ikke velger forsikring av innskuddsfritak ved uførhet, skal institusjonen opplyse om forskjell i risikodekninger mellom den individuelle pensjonsspareavtalen og den kollektive tjenestepensjonsordningen.

(3) Reglene i kapittel 1 og 2 gjelder tilsvarende for individuell pensjonsspareavtale som er tilknyttet en kollektiv tjenestepensjonsordning, med mindre annet følger av §§ 4-2 til 4-4.

§ 4-2 Kapitalforvaltning. Egen pensjonskonto

(1) Pensjonskapital knyttet til individuell pensjonsspareavtale kan forvaltes på samme måte som den kapital som er knyttet til den kollektive tjenestepensjonsordningen. Kunden skal dekke vederlaget for administrasjon av den individuelle pensjonsordningen som er tilknyttet en kollektiv tjenestepensjonsordning, herunder forholdsmessig vederlag for forvaltning av pensjonskapitalen, med mindre det er avtalt at slikt vederlag helt eller delvis skal belastes den kollektive tjenestepensjonsordningen.

(2) Institusjonen skal føre særskilt konto for midler knyttet til hver individuell pensjonsspareavtale. Kontoutskrift etter § 1-7 kan tas med som en del av oppgaven over opptjent pensjon som institusjonen hvert år skal sende til medlemmene av den kollektive tjenestepensjonsordningen.

§ 4-3 Utbetaling av alderspensjonskapitalen

(1) Alderspensjon utgått fra pensjonskapitalbevis knyttet til en individuell pensjonsspareavtale kan utbetales sammen med alderspensjon utgått fra en kollektiv tjenes-

tepensjonsordning, når disse forvaltes av samme institusjon.

§ 4-4 Flytting

(1) Ved flytting av kollektiv tjenestepensjonsordning etter reglene i forsikringsloven kapittel 11, gjelder forsikringsloven § 11-11 tilsvarende i forhold til individuelle pensjonsspareavtaler knyttet til den kollektive tjenestepensjonsordningen. Institusjonen skal, når den får melding om at den kollektive tjenestepensjonsordningen skal flyttes, gi skriftlig melding til innehaver av den individuelle pensjonsspareavtalen.

Kapittel 5. Særlige regler for individuelle pensjonsavtaler etter skatteloven (IPA)

§ 5-1 Virkeområde

(1) Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder individuelle pensjonsavtaler som omfattes av forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring av skatteloven mv. av 26. mars 1999 nr. 14 (Finansdepartementets skattelovforskrift) § 6-47 (IPA), og hvor avtalen før 12. mai 2006 forutsatte innbetaling av premie 12. mai 2006 eller senere.

(2) Forsikringsbevis og pensjonskapitalbevis utstedt etter § 5-2 reguleres av bestemmelsene om IPA i Finansdepartementets skattelovforskrift når annet ikke følger av §§ 5-3 til 5-6.

(3) Bestemmelsene i dette kapitlet begrenser ikke en kundes rett til å kreve utbetaling etter Finansdepartementets skattelovforskrift § 6-47-31.

(4) Tidsfristen i § 5-3 første ledd gjelder tilsvarende for avtale om fortsettelsesforsikringer etter foretakspensjonsloven § 4-9 og Finansdepartementets skattelovforskrift § 6-47-41.

§ 5-2 Utstedelse av forsikringsbevis og pensjonskapitalbevis

(1) Institusjon som har inngått individuell pensjonsavtale etter skatteloven (IPA), skal utstede pensjonskapitalbevis etter § 2-3 første ledd, eller forsikringsbevis tilsvarende reglene i § 3-1 fjerde ledd om pensjonsbevis, i henhold til kontoutskrift senest pr. 31. desember 2008.

(2) Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende for forsikringer (risikodekninger) knyttet til individuell pensjonsspareavtale etter skatteloven (IPA). Kunden kan kreve at institusjonen utsteder pensjonskapitalbevis som sikrer kunden den samlede verdien av pensjonsspareavtalen med tilknyttede forsikringer, med mindre det er oppnevnt endelig begunstiget som nevnt i forsikringsavtaleloven § 15-2 annet ledd for den tilknyttede forsikringen. I så fall gjelder § 3-9 tilsvarende.

§ 5-3 Rett til å inngå ny avtale

(1) Kunde med individuell pensjonsforsikringsavtale som nevnt i § 5-1 første ledd, har rett til å inngå ny forsikringsavtale på tilsvarende vilkår og med rett til samme ytelser som den individuelle pensjonsforsikringsavtalen etter skatteloven (IPA), med den institusjonen som forvalter avtalen, uten å gi nye helseopplysninger. Retten etter første punktum gjelder ikke dersom avtalen opphørte før 12. mai

2006. Kunde som vil benytte retten til å inngå ny forsikringsavtale etter første punktum, må gi institusjonen skriftlig melding om dette innen 30. juni 2009. Gebyr ved etablering av ny avtale kan ikke settes høyere enn maksimalt tillatt gebyr ved flytting av den opprinnelige avtalen.

(2) Det kan ikke innbetales premie eller innskudd til en individuell pensjonsavtale etter skatteloven (IPA) etter 31. desember 2008.

§ 5-4 *Sammenslåing av henholdsvis pensjonskapitalbevis og forsikringsbevis*

(1) Pensjonskapitalbevis utstedt etter § 5-2 første ledd kan benyttes av kunden etter § 2-6 annet ledd. Har kunden fripolise utgått fra ytelsesbasert tjenstepensjonsordning etter foretakspensjonsloven, kan pensjonskapitalen som følger av pensjonskapitalbeviset benyttes som engangspremie til alderspensjon etter fripolisen, forutsatt at institusjonen som forvalter fripolisen samtykker.

(2) Kunden kan kreve at forsikringsbevis utstedt etter § 5-2 første ledd, slås sammen med fripolise utgått fra ytelsesbasert tjenstepensjonsordning som nevnt i første ledd. § 3-10 gjelder tilsvarende.

§ 5-5 *Sammenslåing av pensjonskapitalbevis (IPA) med individuell pensjonsspareavtale*

(1) Kunde som har inngått individuell pensjonsspareavtale etter denne loven, kan kreve at pensjonskapital knyttet til pensjonskapitalbevis etter § 5-2 slås sammen med og inngår i pensjonskapitalen til den individuelle pensjonsspareavtalen, forutsatt at avtalene forvaltes av samme institusjon.

§ 5-6 *Sammenslåing av forsikringsbevis (IPA) med individuell pensjonsforsikringsavtale*

(1) Kunde som har inngått individuell pensjonsforsikringsavtale etter denne loven, kan kreve at pensjonskapital knyttet til forsikringsbevis utstedt etter § 5-2 slås sammen med og inngår i pensjonskapitalen til den individuelle pensjonsforsikringsavtalen, forutsatt at avtalene forvaltes av samme institusjon.

(2) Opptjent pensjon etter sammenslåingen etter første ledd beregnes etter beregningsgrunnlaget for den individuelle pensjonsforsikringsavtalen. Bestemmelsene om omregning i § 3-9 gjelder i tilfelle tilsvarende.

(3) Sammenslåing etter første ledd kan ikke foretas dersom det for rettighetene etter forsikringsbeviset er oppnevnt endelig begunstiget som nevnt i forsikringsavtaleloven § 15-2 annet ledd.

§ 5-7 *Institusjonenes informasjonsplikt*

(1) Innen tre måneder etter at denne lov er trådt i kraft, skal institusjonen gi kunde med individuelle pensjonsavtaler som omfattes av § 5-1, opplysninger om:

- kundens rett til å kreve utbetaling etter Finansdepartementets skattelovforskrift § 6-47-31,
- kundens rett til pensjonskapitalbevis og forsikringsbevis etter § 5-2,
- kundens rett til å inngå ny avtale etter § 5-3 og skattereglene for en slik avtale, og

d) at rettigheter etter individuelle pensjonsavtaler i visse tilfeller kan slås sammen med andre individuelle pensjonsrettigheter som kunden måtte ha, jf. §§ 5-4 til 5-6.

(2) Dersom kunden inngår ny avtale etter § 5-3, skal institusjonen opplyse om relevante skatteregler.

Kapittel 6. Ikrafttredden. Overgangsregler. Endringer i andre lover

§ 6-1 *Ikrafttredden. Overgangsregler*

(1) Loven trer i kraft straks. § 6-2 nr. 2 og 3 trer likevel først i kraft 31. desember 2008.

(2) Kongen kan fastsette overgangsregler.

§ 6-2 *Endringer i andre lover*

Fra den tid loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover:

- Lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) endres slik:

§ 6-47 første ledd ny bokstav c skal lyde:

c. *premie, innskudd og kostnader knyttet til administrasjon av individuell pensjonsavtale etter lov xxx om individuell pensjonsordning, herunder kostnader til forvaltning av årets premie eller innskudd til individuell pensjonsavtale. Samlet fradrag kan ikke overstige 15 000 kroner.*

Nåværende bokstav c, d og e blir d, e og f.

- I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon (foretakspensjonsloven) skal § 4-7 første ledd tredje punktum lyde:

Er opptjent premiereserve knyttet til alderspensjon mindre enn 50 prosent av folketrygdens grunnbeløp, har medlemmet likevel bare rett til at premiereserven blir overført til annen foretakspensjonsordning *eller individuell pensjonsavtale etter lov xxx om individuell pensjonsordning.*

- I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) skal § 6-3 første ledd lyde:

Kontohaveren har rett til å få pensjonskapital i henhold til pensjonskapitalbevis overført til alderspensjonskonto i annen institusjon som nevnt i § 2-2, til annen innskuddspensjonsordning *eller til individuell pensjonsavtale etter lov xxx om individuell pensjonsordning.*

- I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-4 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Pensjonskasser kan også tilby pensjonsordninger etter lov xxx om individuell pensjonsordning til medlemmer av en kollektiv pensjonsordning som pensjonskassen forvalter.

§ 1-5 første punktum skal lyde:

Innskuddspensjonsforetak kan bare overta kollektive pensjonsordninger og pensjonsordninger etter lov xxx om individuell pensjonsordning uten forsikringselement.

§ 8-1 skal lyde:

§ 8-1. *Innskuddspensjonsforetak*

Et innskuddspensjonsforetak er et aksjeselskap med virksomhet basert på kollektiv innskuddspensjon uten forsikringselement. *Virksomheten kan også omfatte individuelle pensjonsavtaler uten forsikringselement, herunder pensjonsavtaler i samsvar med lov xxx om individuell pensjonsordning.*

Virksomheten kan omfatte virksomhet som naturlig henger sammen med virksomhet som nevnt i første ledd (tilknyttet virksomhet). Som tilknyttet virksomhet regnes utstedelse av pensjonskapitalbevis i henhold til reglene i innskuddspensjonsloven eller lov om individuell pensjonsordning samt inngåelse av fortsatt pensjonsspareavtale etter reglene i innskuddspensjonsloven.

Presidenten: Presidenten vil først la votere over § 2-8 tredje ledd under kapittel 2.

Her har Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 42 mot 35 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.15.35)

Presidenten: Presidenten vil så la det voteres over kapittel 1, resten av kapittel 2, samt kapittel 3, 4, 5 og 6.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Under debatten er det satt fram 20 forslag. Det er

– forslag nr. 1, fra Gjermund Hagesæter på vegne av

Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre

– forslagene nr. 2–7, fra Svein Flåtten på vegne av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre

– forslag nr. 8, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet

– forslagene nr. 9–13, fra Svein Flåtten på vegne av Høyre og Venstre

– forslagene nr. 14 og 15, fra Svein Flåtten på vegne av Høyre

– forslag nr. 16, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre

– forslagene nr. 17–19, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti

– forslag nr. 20, fra Lars Sponheim på vegne av Venstre.

Presidenten antar at man under denne saken kan forenkle voteringen noe. Det voteres først over mindretallsforslagene etter fraksjonenes størrelse og til sist over innstillingens forslag til vedtak.

– Det synes som det er enighet om dette, og det anses vedtatt.

Vi tar først opp til votering forslag nr. 20, fra Venstre. Forslaget lyder:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-31 annet ledd skal lyde:

(2) Det gis minstefradrag i brutto virksomhetsinntekt til selvstendig næringsdrivende etter § 5-30.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2008.»

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 72 mot 4 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.17.45)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 17, 18 og 19, fra Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 17 lyder:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endringer:

§ 8-34 nytt tredje ledd skal lyde:

Dersom en selvstendig næringsdrivende er syk-meldt på grunn av svangerskapsrelatert sykdom, og tilrettelegging eller omplassering til annet arbeid i virksomheten ikke er mulig, skal trygden dekke sykepenger med 100 pst. fra første sykemeldingsdag.

Nåværende tredje, fjerde og femte ledd blir fjerde, femte og sjette ledd.

§ 9-5 første ledd skal lyde:

Til en arbeidstaker eller selvstendig næringsdriven-

de som har omsorg for barn ytes det omsorgspenger dersom han eller hun er borte fra arbeidet

- a) på grunn av nødvendig tilsyn med og pleie av sykt barn i hjemmet eller i helseinstitusjon,
- b) fordi den som har det daglige barnetilsynet er syk,
- c) fordi den som har det daglige barnetilsynet er forhindret fra å ha tilsyn med barnet fordi vedkommende følger et annet barn til utredning eller til innleggelse i helseinstitusjon, eller
- d) fordi barnet på grunn av sykdom trenger en oppfølging i form av legebeseøk mv. selv om barnet ikke er sykt eller pleietrengende den aktuelle dagen.

§ 9-9 nytt tredje ledd skal lyde:

For selvstendig næringsdrivende yter trygden omsorgspenger fra 1. dag med 100 pst. av sykepengegrunnlaget.

§ 9-16 nytt andre ledd skal lyde:

Ytelsene gis med den prosent av sykepengegrunnlaget som gjelder ved egen sykdom, men selvstendig næringsdrivende vil ikke få redusert prosent som ved egen sykdom. Til arbeidsledige gis ytelsen etter bestemmelsene i § 8-49 om sykepenger til arbeidsledige. § 19-4 annet og tredje ledd oppheves. § 19-6 annet, tredje og fjerde ledd oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra 1. oktober 2008.»

Forslag nr. 18 lyder:

«I

I lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 5-15 annet ledd annet punktum skal lyde:

Departementet kan også gi forskrift om skattefritak for arbeidsgivers dekning av kostnad til barnehage for ansattes barn og dekning av kostnad til kollektivtransport på arbeidsreise.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra 1. juli 2008.»

Forslag nr. 19 lyder:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-50 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 18 000 kroner årlig.

Ny § 16-1 skal lyde:

§ 16-1 Fradrag i skatt for arbeidstakere som er 62 eller 63 år

Personlig skattyter med inntekt som er skattepliktig etter § 5-10 gis fradrag i inntektsskatt og trygdeavgift på 3 000 kroner fra og med det inntektsåret vedkommende fyller 62 år til og med det inntektsåret vedkommende fyller 66 år.

Det gis bare fradrag etter første punktum for person-

lig skattyter som ikke mottar pensjon eller løpende ytelser fra folketrygden som skattlegges som personinntekt etter § 12-2.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2008.»

Votering:

Forslagene fra Kristelig Folkeparti ble med 72 mot 4 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.18.08)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 16, fra Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 5-15 annet ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Videre kan departementet gi forskrift om skattefritak for arbeidsgivers dekning av ansattes behandlingsutgifter under sykdom og av behandlingsforsikringer.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2008.»

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 68 mot 8 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.19.07)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 14 og 15, fra Høyre.

Forslag nr. 14 lyder:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 5-15 annet ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Videre kan departementet gi forskrift om skattefritak for arbeidsgivers dekning av ansattes behandlingsutgifter under sykdom og av behandlingsforsikringer.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med 1. juli 2008.»

Forslag nr. 15 lyder:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 14-43 første ledd bokstav c skal lyde:

c. Vogntog, varebiler m.v. - 25 pst.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med 1. juli 2008.»

Votering:

Forslagene fra Høyre ble med 66 mot 10 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.19.32)

Presidenten: Forslagene nr. 9-13, fra Høyre og Venstre, tas opp til votering.

Forslag nr. 9 lyder:

«I

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift av arv og visse gaver gjøres følgende endring:

Ny § 20 B skal lyde:

§ 20 B. Betalingsutsettelse ved arv og gave av boligeiendom og fritidsbolig

(1) Ved arv og gave av boligeiendom eller fritidsbolig som nevnt i henholdsvis skatteloven § 9-3 annet ledd og skatteloven § 9-3 tredje ledd, kan arving etter gavemottaker kreve utsettelse med betaling av avgift, når arving etter gavemottaker:

- a) er giverens eller arvelaterens livsarving, eller barn av giverens etter arvelaterens livsarving; og
- b) tar boligeiendommen eller fritidsboligen i bruk som egen bolig eller fritidsbolig uten ugrunnet opphold etter ervervet.

(2) Hvor arving eller gavemottaker også mottar verdier som ikke faller inn under reglen i første ledd, skal betalingsutsettelsen gjelde for den del av beregnet arveavgift som etter en forholdsmessig fordeling faller på boligeiendommen eller fritidsboligen. Nettoverdiene som omfattes av regelen i første ledd og andre nettoverdier beregnes ved at arvingen eller gavemottakerens andel av fradrag etter § 15, jf. § 16, som klart knytter seg til en bestemt eiendel, trekkes fra i denne. Fradrag som ikke klart knytter seg til en bestemt eiendel, trekkes fra forholdsmessig etter forholdet mellom bruttoverdiene som faller inn under første ledd og bruttoverdiene som faller utenfor.

(3) Betalingsutsettelse for avgift etter denne paragraf, gjelder inntil arving etter gavemottaker dør, gir bort eller realiserer hele eller deler av boligeiendommen eller fritidsboligen. Overføres eiendommen ved dødsfall og en arving som selv har rett til betalingsutsettelse etter denne paragraf, overtar ansvaret for avdødes avgiftsgjeld, kan vedkommende arving overta avdødes rettigheter og plikter knyttet til betalingsutsettelsen. Når betalingsutsettelsen opphører, skal avgiftsbeløpet betales innen tre måneder.

II

Endringen trer i kraft straks med virkning for arv og gave hvor rådigheten, jf. arveavgiftsloven §§ 9 og 10, går over 1. juli 2008 eller senere.»

Forslag nr. 10 lyder:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endringer:

§ 8-34 nytt tredje ledd skal lyde:

Dersom en selvstendig næringsdrivende er syk-meldt på grunn av svangerskapsrelatert sykdom, og tilrettelegging eller omplassering til annet arbeid i virksomheten ikke er mulig, skal trygden dekke sykepenger med 100 pst. fra første sykemeldingsdag.

Nåværende tredje, fjerde og femte ledd blir fjerde, femte og sjette ledd.

§ 9-5 første ledd skal lyde:

Til en arbeidstaker eller selvstendig næringsdrivende som har omsorg for barn ytes det omsorgspenger dersom han eller hun er borte fra arbeidet.

- a) på grunn av nødvendig tilsyn med og pleie av sykt barn i hjemmet eller i helseinstitusjon,
- b) fordi den som har det daglige barnetilsynet er syk,
- c) fordi den som har det daglige barnetilsynet er forhindret fra å ha tilsyn med barnet fordi vedkommende følger et annet barn til utredning eller til innleggelse i helseinstitusjon, eller
- d) fordi barnet på grunn av sykdom trenger en oppfølging i form av legebesøk mv. selv om barnet ikke er sykt eller pleietrengende den aktuelle dagen.

§ 9-9 nytt tredje ledd skal lyde:

For selvstendig næringsdrivende yter trygden omsorgspenger fra 1. dag med 100 pst. av sykepengegrunnlaget.

§ 9-16 nytt andre ledd skal lyde:

Ytelsene gis med den prosent av sykepengegrunnlaget som gjelder ved egen sykdom, men selvstendig næringsdrivende vil ikke få redusert prosent som ved egen sykdom. Til arbeidsledige gis ytelsen etter bestemmelsene i § 8-49 om sykepenger til arbeidsledige.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra 1. juli 2008.»

Forslag nr. 11 lyder:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endring:

§ 19-6 skal lyde:

§ 19-6. Alderspensjon mellom 67 og 70 år

Før alderspensjonisten har fylt 67 år, ytes pensjonen på grunnlag av rettigheter som vedkommende har opparbeidet til og med det året han eller hun fylte 66 år. Rettigheter som vedkommende opparbeider deretter, regnes med først når han eller hun fyller 70 år. Dersom ligningen for det året pensjonisten fylte 66 år ikke foreligger når alderspensjonen innvilges, settes poengtallet for dette året lik det poengtallet som er fastsatt for det foregående året. Pensjonen omregnes etter det poengtallet som er fastsatt for det året pensjonisten fylte 66 år først når han eller hun fyller 70 år.

Alderspensjonen til person over 67 år skal ikke reduseres pga. pensjonsgivende inntekt.

Departementet gir forskrifter om gjennomføringen av bestemmelsene i denne paragrafen, herunder regler om fastsetting av inntekt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra 1. juli 2008.»

Forslag nr. 12 lyder:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. gjøres følgende endring:

§ 23-2 sjette ledd skal lyde:

Det skal betales arbeidsgiveravgift med halv sats av lønn og annen godtgjørelse til lærlinger, jf. opplæringslova § 4-1 første ledd første punktum.

Nåværende § 23-2 sjette til trettende ledd blir syvende til fjortende ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med 1. juli 2008.»

Forslag nr. 13 lyder:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-2 annet ledd oppheves. Tredje ledd blir annet ledd.

§ 4-3 annet ledd oppheves.

§ 4-16 overskrift og første ledd første punktum

skal lyde:

§ 4-16. Livsforsikringspolise.

Verdien av livsforsikringspolise som ikke omfattes av § 4-2 første ledd, jf. § 4-2 annet ledd, settes til gjenkjøpsverdien.

Overgangsregel til skatteloven § 4-2 annet ledd (jf. lov 15. desember 2006 nr. 81 del VII) oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2008.»

Votering:

Forslagene fra Høyre og Venstre ble med 63 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.19.53)

Presidenten: Forslag nr. 8, fra Fremskrittspartiet, tas opp til votering. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 6-60 første ledd skal lyde:

(1) Skattyter som i minst 130 dager av inntektsåret personlig har drevet eller deltatt i fiske eller fangst på havet eller langs kysten, gis fradrag med inntil 30 pst. av netto arbeidsinntekt av fisket eller fangsten, begrenset til 160 000 kroner.

§ 6-61 første ledd skal lyde:

(1) Sjøfolk gis fradrag med inntil 30 pst. av inntekten ombord, begrenset til 160 000 kroner.

II

Endringene under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2008.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 59 mot 17 ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.20.11)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 2–7, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 2 lyder:

«I

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift av arv og visse gaver gjøres følgende endringer:

Ny § 4 A skal lyde:

§ 4 A. Betinget avgiftsfrihet ved arv og gave av næringsvirksomhet

(1) Arv og gave av eiendeler og rettigheter i enkeltpersonforetak og andel eller aksje i selskap omfattet av § 11 A som oppfyller vilkårene i annet ledd, skal være fritatt fra arveavgift. Dersom arvingen eller mottakeren eier de mottatte eiendelene og rettighetene, andelene eller aksjene i mindre enn 10 år fra tidspunktet da rådigheten anses ervervet i henhold til § 9 og § 10, bortfaller eller begrenses fritaket etter første punktum i medhold av reglene i femte ledd.

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder når følgende vilkår er oppfylt:

a) Enkeltpersonforetaket eller selskapet må oppfylle kravene som stilles til små foretak etter regnskapsloven § 1-6 i det siste årsregnskap før rådighetsåret; og

b) overdrageren eller dennes ektefelle eller samboer må umiddelbart før overdragelsen eie direkte eller indirekte minst 25 pst. av aksjene eller andelene i selskapet. Ved avgjørelsen av om dette vilkår er oppfylt, skal man også regne med andeler og aksjer som er eid av overdragers ektefelle eller samboer og arvinger omfattet av arveloven §§ 1 til 3, når disse tidligere var eid av arvelateren eller giveren eller dennes ektefelle eller samboer.

(3) Bestemmelsen i første ledd gjelder for enkeltpersonforetak bare verdier som er knyttet til virksomheten eller virksomhetene i foretaket. Verdien av børsnoterte aksjer, herunder aksjer notert på SMB-listen, derivater og aksjer og andeler omfattet av § 11 A skal ikke regnes som verdier knyttet til virksomhet i enkeltpersonforetak. Ved overføring av aksjer eller andeler som omfattes av § 11 A, legges verdien etter § 11 A til grunn.

(4) Hvor arvingen eller gavemottakeren også mottar verdier som ikke faller inn under reglene i første til tredje ledd, skal fritaksordningen etter denne paragraf

gjelde for den del av beregnet arveavgift som etter en forholdsmessig fordeling faller på de nettoverdier som omfattes av første til tredje ledd. Nettoverdiene som omfattes av reglene i første til tredje ledd og andre nettoverdier beregnes ved at arvingens eller gavemottakerens andel av fradrag etter § 15, jf. § 16, som klart knytter seg til en bestemt eiendel trekkes fra i denne. Fradrag som ikke klart knytter seg til en bestemt eiendel trekkes fra forholdsmessig etter forholdet mellom bruttoverdiene som faller inn under første til tredje ledd og bruttoverdiene som faller utenfor. Ved overføring av enkeltpersonforetak hvor det drives flere atskilte virksomheter skal den del av beregnet arveavgift som faller inn under fritaksordningen etter denne paragraf fordeles på virksomhetene etter forholdet mellom nettoverdiene knyttet til virksomhetene. Overføres aksjer eller andeler i flere selskaper skal arveavgiften knyttet til aksjene eller andelene fordeles mellom selskapene forholdsmessig etter nettoverdiene knyttet til aksjene eller andelene.

(5) Dersom arvingen eller mottakeren dør, gir bort eller realiserer mer enn 50 pst. av de mottatte aksjene eller andelene, og dette skjer mindre enn 10 år fra det tidspunktet da rådigheten over midlene i henhold til § 9 og § 10 anses ervervet, bortfaller en andel av avgiftsfritaket etter første ledd tilsvarende en tidel for hvert år som gjenstår til utløpet av 10-årsfristen etter første ledd annet punktum. For enkeltpersonforetak bortfaller en andel av arveavgiftsfritaket etter første ledd tilsvarende en tidel for hvert år som gjenstår til utløpet av 10-årsfristen etter første ledd annet punktum ved død eller dersom virksomheten i det vesentlige opphører. Realisasjon anses ikke å foreligge i den utstrekning fusjon, fisjon eller annen selskapsomdanning kan gjøres med skattemessig kontinuitet etter reglene i skatteloven og reglene i dette ledd gjelder tilsvarende for de mottatte vederlagsaksjer eller andeler. Det skal ikke beregnes rente som følge av utsatt plikt til å svare avgift etter denne paragraf.

(6) Overføres enkeltpersonforetak eller aksjene eller andelene i et selskap ved arv eller gave til en ektefelle, arving eller gavemottaker, som selv har rett til betinget avgiftsfrihet etter denne paragraf, kan vedkommende ektefelle, arving eller gavemottaker overta avdødes rettigheter og plikter etter ordningen. Tilsvarende gjelder ved salg til person som nevnt i arveloven §§ 1-4.
§ 20 A oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for arv og gave hvor rådigheten, jf. arveavgiftsloven §§ 9 og 10, går over 1. juli 2008 eller senere.»

Forslag nr. 3 lyder:

«I

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endring:

§ 16 første ledd nr. 14 nytt annet punktum skal lyde:

Fritaket omfatter også utleie av batteri til kjøretøy,

og batteriskifte i og leasing av kjøretøy som nevnt i første punktum.

II

Endringen under I trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2008.

Forslag nr. 4 lyder:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring: § 2-30 tredje ledd skal lyde:

(3) Forskningsinstitutt som mottar basisbevilgning fra staten, jf. retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter, er fritatt for skatteplikt for formue i og inntekt fra instituttets forskningsaktiviteter. Fritaket for formuesskatt omfatter eiendeler som hovedsakelig benyttes i instituttets forskningsaktiviteter. Et beløp som svarer til det samlede fritatte skattebeløpet etter foregående punktum skal overføres fra forskningsinstituttets økonomiske aktiviteter til instituttets ikke-økonomiske aktiviteter.

II

Endringene under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2001.»

Forslag nr. 5 lyder:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer: § 6-60 første ledd skal lyde:

(1) Skattyter som i minst 130 dager av inntektsåret personlig har drevet eller deltatt i fiske eller fangst på havet eller langs kysten, gis fradrag med inntil 30 pst. av netto arbeidsinntekt av fisket eller fangsten, begrenset til 150 000 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2008.»

Forslag nr. 6 lyder:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 16-10 tredje ledd første og andre punktum skal lyde:

(3) Innbetalt sparebeløp kan ikke overstige 20 000 kroner pr. inntektsår. Samlet innbetalt sparebeløp på kontoen kan ikke overstige 200 000 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2008.»

Forslag nr. 7 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 2-36 femte, sjette og syvende ledd gis tilbakevirkende kraft fom. inntektsåret 2001.»

Votering:

Forslagene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 57 mot 19 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 12.20.34)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) skal ikrafttredelsesbestemmelsen i III første ledd lyde:

Endringane under I tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2008.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti, og Venstre ble med 42 mot 34 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 12.20.58)

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slike vedtak til lover:

A.

L o v

om endringer i lov 17. juli 1925 nr. 2 om avgift av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter som utføres fra Svalbard

I lov 17. juli 1925 nr. 2 om avgift av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter som utføres fra Svalbard gjer ein følgjande endringar:

I

§ 3 første ledd andre punktum skal lyde:

Boken innsendes til *skattekontoret* innen 31 desember, ledsaget av de bevisligheter, departementet foreskriver.

§ 3 andre ledd siste punktum skal lyde:

Avskrift av regnskapet innsendes til *skattekontoret* innen 31 desember.

§ 4 første ledd første punktum skal lyde:

Skattekontoret beregner avgiften og i tilfelle de beløp for hvilke produsentene er medansvarlige på grunnlag av de meddelte opgaver.

§ 4 andre ledd første punktum skal lyde:

Undlater den avgiftspliktige å føre eller til bestemt tid å innsende boken med bilag til *skattekontoret*, eller undlater han å etterkomme en opfordring fra ligningsmyndighetene for Svalbard om å meddele opplysninger, taper han retten til å inngi klage, medmindre han godtgjør omstendigheter, som finnes fyldestgjørende til undskyldning for forsømmelsen.

§ 5 skal lyde:

Når avgiften er beregnet skal *skattekontoret* sende beregningen i rekommandert brev til den opgitte adresse i Norge for den avgiftspliktige selv (i tilfelle både utskiber og produsent) eller hans fullmektig. Har en avgiftspliktig, som ikke er hjemmehørende i Norge, undlatt å opgi fullmektig, utlegges brevet til avhentning på *skattekontoret*.

Klage over beregningen må være innkommet til *skattekontoret* innen 6 uker fra den dag, da beregningen i overensstemmelse med forrige ledd blev sendt den avgiftspliktige eller hans fullmektig eller utlagt på *skattekontoret*. Dog kan ligningsmyndighetene på andragende innrømme forlengelse av klagefristen.

Klager, som ikke helt imøtekommes av *skattekontoret*, skal det oversende til *skatteklagenemnda* for Svalbard til avgjørelse. Før avgjørelse treffes skal der gis den avgiftspliktige anledning til fornyet uttalelse.

§ 6 første ledd skal lyde:

Avgiften innbetales til skatteoppkreveren for Svalbard innen 6 uker fra den dag, da beregningen blev sendt den avgiftspliktige eller hans fullmektig eller utlagt på *skattekontoret*.

II

Endringane under I tek til å gjelde straks.

B.

L o v

om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjer ein følgjande endringar:

I

§ 46 a nytt siste punktum skal lyde:

Reglene om klage over pålegg i ligningsloven § 3-6 skal gjelde tilsvarende for klage over bokføringspålegg etter denne bestemmelsen.

§ 50 andre ledd bokstav b skal lyde:

b) myndigheter som er tillagt kontrollerende funksjoner etter *lov 29. juni 2007 nr. 75* om verdipapirhandel, etter krav fra avgiftsmyndighetene gi opplysninger som de er blitt kjent med under dette arbeid, såfremt opplysningene er gitt kontrollorganet i medhold av lovbestemt opplysningsplikt,

§ 50 andre ledd bokstav c skal lyde:

c) myndigheter som er tillagt kontrollerende funksjoner etter *lov 29. juni 2007 nr. 73* om eiendomsmedling, etter krav fra avgiftsmyndighetene gi opplysninger som de er blitt kjent med under dette arbeid,

II

Endringane under I tek til å gjelde straks.

C.
L o v
om endringar i lov 13. juni 1975 nr. 35
om skattlegging av undersjøiske
petroleumsforekomster m.v.

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. gjer ein følgjande endringar:

I

§ 3 d tredje ledd bokstav b skal lyde:

- b) Driftsmiddel som nevnt i skatteloven § 14-40 første ledd *a*, og kostnader som er påløpt til erverv av slikt driftsmiddel per 31. desember i inntektsåret,

II

§ 7 nr. 2, 3 og 4 skal lyde:

2. Terminskatt etter nr. 1 skal skrives ut til det beløp som utlignet skatt ventes å utgjøre for vedkommende inntektsår. Ved utskrivningen fordeles terminskatten i seks deler, jf. annet ledd. Den skattepliktige skal ha adgang til å uttale seg før utskrivningen finner sted.

Terminskatten forfaller til betaling *1. august, 1. oktober og 1. desember* i inntektsåret og *1. februar, 1. april og 1. juni* i det påfølgende år.

Resterende skatt forfaller til betaling 3 uker etter utleggelsen av ligningen.

3. Terminskatt kan forhøyes eller nedsettes fram til forfallstid for *fjerde termin med virkning for de tre siste terminene*.

Den skattepliktige skal ha adgang til å uttale seg før forhøyelse eller nedsettelse finner sted.

4. Skattyteren kan ved forfall *for andre termin med virkning for de tre første terminene* innbetale tillegg til utskrevet terminskatt når denne antas utilstrekkelig til å dekke den skatt som ventes utlignet. *Tilsvarende kan skattyteren ved forfall for femte termin med virkning for de tre siste terminene innbetale tillegg til utskrevet terminskatt.*

III

Endringa under I tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2007.

Endringane under II trer i kraft straks med verknad for terminskatt for inntektsåret 2008 og seinare år.

D.
L o v
om endringar i lov 13. juni 1980 nr. 24 om
ligningsforvaltning (ligningsloven)

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjer ein følgjande endringar:

I

§ 4-10 nr. 2 første punktum skal lyde:

Bokføringspliktig skattyter har under bokettersyn plikt

til å legge fram regnskapsbøker og dokumenter som nevnt i nr. 1 a uten hensyn til den taushetsplikt han er pålagt ved lov eller på annan måte.

§ 6-3 nr. 3 skal lyde:

Med sikte på å avklare identiteten til innehaver og bruker av utenlandske betalingskort som er brukt i Norge, plikter brukersted for betalingskort etter krav fra Skattdirektoratet eller den direktoratet gir fullmakt, å gi opplysninger og fremlegge dokumentasjon knyttet til nærmere angitte transaksjoner.

Noverande § 6-3 nr. 3 til 7 blir nr. 4 til 8. Som følgje av denne forskyvinga må nr. 7 lyde:

Departementet kan gi forskrifter om oppgave- og opplysningsplikt som nevnt i nr. 1 og *nr. 4* også for ikke navngitte næringsdrivende.

II

§ 10-8 nr. 1 første punktum skal lyde:

1. Den som ikke leverer oppgaver etter §§ 6-16 c og 6-13 nr. 3 *innen de fastsatte frister* eller unnlater å gi opplysninger etter § 6-10 nr. 1 og 2 innen fristen i samme bestemmelse nr. 3, kan ilegges et gebyr.

III

§ 6-3 nr. 7 skal lyde:

Godkjent salgsorganisasjon for fisk, jf. lov 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 2, skal ukrevet gi opplysninger om all omsetning av råfisk som i førstehånd er omsatt eller godkjent omsatt gjennom salgsorganisasjonen.

Noverande § 6-3 nr. 7 og 8 blir nr. 8 og 9.

§ 6-16 bokstav c skal lyde:

- c. i forskrift bestemte at følgende oppgaver skal leveres i maskinlesbar form: Lønnsoppgaver mv. etter § 6-2, saldo- og renteoppgaver ved årsskifte eller ved oppgjør av konti i løpet av det siste inntektsår etter § 6-4 og § 6-13 nr. 2 d, kontrolloppgaver etter § 6-3 nr. 6 og 7, kontrolloppgaver fra verdipapirregistre etter § 6-5, livsforsikringspremie, pensjonsforsikringspremie, innskudd etter innskuddspensjonsloven og innskudd i individuell pensjonsavtale (IPA) mv., spare- og fondsinnskudd, tilskudd til forskningsinstitutter mv. og betaling for pass og stell av barn mv. og gaver til selskaper, stiftelser, sammenslutninger eller registreringsenheter etter § 6-6, utbetalinger mv. fra forsikringsselskaper, banker og forvaltningsselskaper for verdipapirfond etter § 6-7, aksjonær oppgaver etter § 6-11, oppgaver fra Arbeids- og velferdsstatens innkrevingsentral og Statens innkrevingsentral etter § 6-13 nr. 4, fordelingsoppgaver over inntekter, kostnader og formue i boligselskap som omfattes av skatteloven § 7-3, samt tilsvarende fordelingsoppgaver fra boligsameier, jf. skatteloven § 7-11

IV

Endringane under I tek til å gjelde straks.

Endringa under II tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2008.

Endringane under III tek til å gjelde straks med verknad for innrapportering av omsetning frå 1. januar 2009.

E.

L o v

om endring i lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen

I lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen gjer ein følgjande endring:

I

§ 3 skal lyde:

CO₂-avgiften kan ikke trekkes fra ved beregningen av produksjonsavgift etter petroleumsløven § 4- 10.

II

Endringa under I tek til å gjelde straks.

F.

L o v

om endringar i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjer ein følgjande endring:

I

§ 23-2 sjuande ledd andre punktum skal lyde:

Bortfallet av avgiftsplikt etter første punktum gjelder bare når slik lønn fra husholdningen ikke overstiger 60 000 kroner i inntektsåret.

II

Endringa tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2008.

G.

L o v

om endringar i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteløven)

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteløven) gjer ein følgjande endringar:

I

§ 8-14 fjerde ledd skal lyde:

(4) Ved *realisasjon* av andel i selskap som nevnt i §§ 10-40 og 10-60, som omfattes av § 2-38, til selskap som lignes etter bestemmelsene i §§ 8-10 til 8- 20 fra selskap med direkte eller indirekte eierinteresser i det *overtakende* selskapet, skal det foretas et inntektsoppgjør slik at en positiv differanse mellom skattemessig verdi og markeds-

verdi for andelen på *realisasjonstidspunktet* kommer til beskatning i det *overtakende* selskapet. Tilsvarende gjelder når *realisasjonen* skjer fra selskap som slikt selskap har direkte eller indirekte eierinteresser i. Inntektsoppgjør etter dette ledd skal ikke foretas ved *realisasjon* fra selskap som lignes etter bestemmelsene i §§ 8-10 til 8- 20.

II

§ 2-38 første ledd bokstav i skal lyde:

i. europeisk selskap,

§ 2-38 første ledd ny bokstav j skal lyde:

j. europeisk samvirkeforetak,

Noverande § 2-38 første ledd bokstav i blir ny bokstav k.

§ 6-60 første ledd skal lyde:

(1) Skattyter som i minst 130 dager av inntektsåret personlig har drevet eller deltatt i fiske eller fangst på havet eller langs kysten, gis fradrag med inntil 30 prosent av netto arbeidsinntekt av fisket eller fangsten, begrenset til 115 000 kroner.

§ 8-14 femte til sjuande ledd skal lyde:

(5) Inntekt etter tredje ledd skal også fastsettes når en *eiendel* overføres til et selskap innenfor ordningen etter reglene i § 11-21. *Inntekten* skal skattlegges i det mottakende selskapet i transaksjonsåret.

(6) *Inngår andel i selskap som nevnt i §§ 10-40 eller 10-60 i inntektsoppgjør etter reglene i de tre foregående ledd, og andelen før inntreden eller realisasjonen er overført ved realisasjon eller uttak fra selskap med direkte eller indirekte eierinteresser i det overtakende selskapet, eller selskap som slikt selskap har direkte eller indirekte eierinteresser i, og eventuell gevinst ved overføringen er fritatt for skatteplikt etter § 2-38, skal inngangsverdien ved inntektsoppgjøret korrigeres ned med en positiv endring i over- eller underpris ved denne overføringen. Dersom andelen er overført mellom flere selskaper som nevnt, og eventuell gevinst ved disse overføringene er fritatt for skatteplikt etter § 2-38, skal inngangsverdien korrigeres ned med en positiv sum av endringer i over- eller underpris ved alle overføringene. Det skal ikke korrigeres for endringer i over- eller underpris ved overføringer som er gjennomført tidligere enn tre inntektsår før året for inntreden eller realisasjonen.*

(7) Gevinst beregnet etter reglene i de *fire* foregående ledd føres på gevinst- og tapskonto.

Noverande § 8-14 sjuande ledd vert nytt åttande ledd.

III

Endringa under I tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2007, likevel slik at inntektsoppgjør etter § 8-14 fjerde ledd skal gjennomførast ved realisasjon av part frå og med 5. oktober 2007.

Endringane under II tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2008.

H.

L o v

om endringer i lov 14. desember 2007 nr. 107
om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av
formue og inntekt (skatteloven)

I lov 14. desember 2007 nr. 107 om endringer i lov
26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt
(skatteloven) gjer ein følgjande endringar:

I

IX.

Tredje ledd skal lyde:

*Endringene under III trer i kraft straks med virkning
fra og med inntektsåret 2007.*

Femte ledd skal lyde:

*Endringene under V trer i kraft straks med virkning fra
og med inntektsåret 2007, likevel slik at for selskaper som
trer ut av ordningen 1. januar 2007, skal § 8-17 gjelde slik
den gjaldt for inntektsåret 2006, og slik at inntektsoppgjør
etter § 8-14 fjerde ledd skal foretas ved salg av andel fra
og med 5. oktober 2007.*

II

X. Overgangsregler. Ved ikrafttredelse av endringene
under V §§ 8-14, 8-15 og 8-17 gjelder følgende overgangs-
regler:

Tredje ledd skal lyde:

*(3) Inntil en tredjedel av gevinst beregnet etter første
ledd er fritatt for skatteplikt, så langt et beløp lik 28 pro-
sent av gevinsten brukes til miljøtiltak m.v. Departemen-
tet kan gi forskrift om kvalifiserende miljøtiltak m.v. etter
foregående punktum, om frist for når kostnadene må være
pådratt, og om inntektsføring når miljøtiltak m.v. ikke er
gjennomført ved fristens utløp.*

Femte ledd skal lyde:

*(5) Gevinst beregnet etter første ledd, som ikke er be-
skattet og som ikke er endelig fritatt for skatteplikt, jf. tred-
je ledd, skal anses som midlertidig forskjell etter skattelø-
ven § 10-5 annet ledd. Det skal gjøres fradrag for bokført
utsatt skatteforpliktelse knyttet til gevinsten ved beregning
av egenkapitalandelen etter skatteloven § 10-5 annet ledd
tredje punktum, jf. fjerde punktum.*

Åttande ledd skal lyde:

*(8) For selskaper som ikke er lignet etter den særskilte
beskatningsordningen i henhold til skatteloven §§ 8-10 til
8-20 for inntektsåret 2006, og som trer inn i ordningen med
virkning fra inntektsåret 2007 eller 2008 eller fra 1. jan-
nuar 2009, skal det ved inntektsoppgjøret etter skattelø-
ven § 8-14 tredje ledd legges til grunn regnskapsmessige
verdier for driftsmidler og andeler i selskaper som nevnt
i skatteloven §§ 10- 40 og 10-60. Gevinst ved realisa-
sjon eller uttak av driftsmidler og andeler i selskaper som
nevnt i skatteloven §§ 10-40 og 10-60, som ikke omfattes
av skatteloven § 2-38, herunder realisasjon eller uttak av*

driftsmidler fra underliggende selskap som nevnt i skatte-
loven §§ 10-40 og 10-60, skal være skattepliktig ved rea-
lisasjon eller uttak innen 3 år etter inntreden. Det samme
gjelder urealisert gevinst på driftsmidler og andeler i sel-
skaper som nevnt i skatteloven §§ 10-40 og 10-60, som
ved en tenkt realisasjon ikke ville være omfattet av skatte-
loven § 2-38, ved uttreden av rederiskatteordningen innen
3 år. Ved gevinstberegningen skal den verdien som er lagt
til grunn ved inntredenbeskatningen utgjøre inngangsver-
dien. Departementet kan gi forskrift om justering av regn-
skapsmessige verdier etter første punktum. Departementet
kan også gi nærmere regler om beskatning ved realisasjon,
uttak eller uttreden etter annet, tredje og fjerde punktum.

III

Endringane under I tek til å gjelde straks. Endringane
under II tek til å gjelde straks med verknad frå og med
inntektsåret 2007.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovenes overskrifter og
lovene i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovenes overskrifter og lovene i sin helhet ble enstem-
mig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

V o t e r i n g i s a k n r. 6

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt
vedtak til

L o v

om endringer i lov 27. februar 1930 nr. 3 om Bouvet-
øya, Peter I's øy og Dronning Maud Land m.m.

I

I lov 27. februar 1930 nr. 3 om Bouvet-øya, Peter
I's øy og Dronning Maud Land m.m. gjøres følgende
endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov 27. februar 1930 nr. 3 om Bouvet-øya, Peter I's øy
og Dronning Maud Land m.m. (*bilandsloven*)

§ 7 skal lyde:

*Kongen kan gi nærmere regler til utfylling og gjennom-
føring av denne lov.*

*Kongen kan gi bestemmelser til gjennomføring av mel-
lomfolkelige overenskomster, anbefalinger og bestemmel-*

ser som Norge har sluttet seg til. Kongen kan herunder fastsette bestemmelser om ansvar og krav til effektive mottiltak ved hendelser som har eller kan ha miljøskadelige følger, og fastsette bestemmelser om forebyggende tiltak. Kongen kan fastsette plikt til å tegne forsikring til dekning av slikt ansvar.

Bestemmelser som nevnt i annet ledd kan gis for alle norske biland og andre deler av Antarktis.

II

Loven trer i kraft straks.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Sak nr. 7 [12:22:04]

Referat

1. (103) Lagtingets presidentskap melder at Lagtinget har antatt Odelstingets vedtak til

1. lov om endringer i kommuneloven (forlengelse av inndekningsperioden for underskudd) (Besl. O. nr. 85 (2007-2008))
2. lov om endring i lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) (Besl. O. nr. 86 (2007-2008))
3. lov om endringer i lov om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranselova) (Besl. O. nr. 87 (2007-2008))
4. lov om endringer i lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond mv. (regler om spesialfond) (Besl. O. nr. 88 (2007-2008))
 - og at lovvedtakene er sendt Kongen.
2. (104) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om endring i arbeidsmiljøloven (Besl. O. nr. 74 (2007-2008))
 2. lov om redaksjonell fridom i media (Besl. O. nr. 49 (2007-2008))
 - er sanksjonert under 13. juni 2008
 - Enst.: Nr. 1 og 2 vedlegges protokollen.
3. (105) Lov om endringer i ferieloven, arbeidsmiljøloven og arbeidsmarkedsloven (Ot.prp. nr. 65 (2007-2008))
 - Enst.: Sendes arbeids- og sosialkomiteen.
4. (106) Lov om endringer i lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. (Ot.prp. nr. 66 (2007-2008))
 - Enst.: Sendes helse- og omsorgskomiteen.
5. (107) Lov om endringer i lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell (Ot.prp. nr. 67 (2007-2008))
 - Enst.: Sendes næringskomiteen.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Ber noen om ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 12.23.
